

Don kıyılarında Sovyet ric'atinden mütevellid keşme keşi gösteren bir resim ..

Son Posta

Dün 12 inci yaşını ikmal etti

«Son Posta» dün çıkarıldığı nüsha ile on ikinci yaşını bitirdi. Bugün 13 üncü yaşının ilk nüshasını okuyucularına sunuyor.

«Son Posta» sulhün bol ve şen günlerinde daima 16 sayfa olarak çıkar, böyle mes'ud yıldönümlerini de fevkalâde nüshalarla kutlulardı. Fakat işte bugün gene 6 sayfadır. Ve bütün teselliyi bu dar hacmi kıymetli yazılarla süsleyebilmek için sarfettiği emekten ibaret kalmıştır.

İnşallah gelecek yıl sulh içinde şen günlerde çıkarız, diyeceğiz.

Mısırda son harb durumu

Topçu ve hava kuvvetleri arasında çarpışmalar devam ediyor

Mersa Matruh'da infilâk eden bir benzin deposu

Kahire 25 (A.A.) — Bugün neşredilen müşterek İngiliz Ortaşark tabliğii:

Cenub ve merkez kesimlerinde keşif kollarımız ve topçu kuvvetlerimiz faaliyetlerine devam etmişlerdir.

Hafif bomba tayyarelerimizle bomba av tayyarelerimiz 23 ve 24

Tebliğlere göre şarkta vaziyet

Almanlar Novocerkask'ı zaptettiler

Rustofun şarkında Don nehrini geçmek için mücadeleye başladı

Moskova, Alman ileri hareketinin yavaşlatıldığını haber veriyor

Briansk cephesinde Ruslar bir kasabayı zaptettiler

Berlin 25 (A.A.) — Alman ordularını başkomandanlığının tebliğinde Rostof kesiminde muharebe meydanının düşmanın son müferid gruplarından temizlendiği kaydedilmektedir.

Rustofun şarkında Novocerkask şehri, sokaklarda cereyan eden şiddetli bir çarpışmadan sonra hücumla zaptedilmiştir.

Rustofun şarkında Don nehrini geçmek için geniş bir cepheye mücadeleye başlanmıştır. Büyük Don

Askerî vaziyet

Almanların çevirdiklerini bildirdikleri Sovyet kuvvetleri ne oldu?

Bunların dağılmadan geri çekilebildikleri anlaşılıyor. Bu hâdiseyi çok buhranlı duruma esasında mareşal Timoçenko hesabına bir başarı diye kaydetmek yanlış olmaz.

Yazan: Emekli General K. D.

Şark cephesinde: Sovyetlerin üçüncü büyük li-manları olup Bakü - Rostof - Moskova demiryolu üzerinde Sovyetlerin 500.000 küsur nüfuslu büyük bir endüstri şehri olan ve Kafkas petrolünün Doneç sanayi sahasına nakleden boruların geçid mahallii olmak dolayısıyla de ayrıca önemli bulunan Rostof tahmin edildiği ve hâlde çok çetin muharebelerden sonra Alman ve Slovak kuvvetleri tarafından evvelis gün hücumla zaptedilmiştir. Gene ayvelli gün büyük Don kavsinde yedinci kut'aları

D. N. B. Ajansına göre

ROSTOF BİR HARABE HALİNDE

Şehirde hüküm süren şartlar hakkında Berlinde malûmat yok

Yaz taarruzunun başından beri Ruslar 2 binden pek fazla top, 2 bin tank kaybetmişler

Berlin 25 (A.A.) — D. N. B. nin diplomatik muhabir Rostof'da hüküm süren şartlar hakkında ögüle üzeri Berline henüz malûmat mevcud olmadığını söylemiştir. Bununla beraber askerî mahfellerde bu şehirde her evin geçen Sontesrin ayından beri Sovyetler tarafından tahkim edilmiş olduğuna bir kere daha işaret edilmiştir.

Askerî mahfellerde Rostofun zaptı için yapılan muvaffakiyetli muharebelerden sonra bu şehrin bir harabe hâline gelmiş olduğu bildirildi.

Alman ve müttefik kuvvetleri Don havzasının şark hududuna yaklaşmaları şu esnada nehrin genişliği bazı yerlerde birkaç yüz metreyi bulmaktadır. Sovyetler, Voronej'in

Askerî vaziyet

Almanların çevirdiklerini bildirdikleri Sovyet kuvvetleri ne oldu?

Bunların dağılmadan geri çekilebildikleri anlaşılıyor. Bu hâdiseyi çok buhranlı duruma esasında mareşal Timoçenko hesabına bir başarı diye kaydetmek yanlış olmaz.

Yazan: Emekli General K. D.

savaşa sürmek suretile Stalingrad sahasına doğru ilerlemeğe çalışan Alman ve müttefik kuvvetlere karşı şiddetli bir mukavemet gösteren Sovyetlerin bu mukavemetleri de kırılmıştır. Dünkü Alman resmi tebliği de bu haberleri tamamlamak üzere Rostof muharebe sahasının temizlenmekte olduğunu, Rostofun 45.50 kilometre kadar şimali şarkisinde ve Don nehrinin şimal kenarında kâin Novocerkask şehrinin hücumla zaptedildiğini, Don nehrini

Millî Şef Yalovayı şereflendirdiler

Reisicümhur yolda tevakkuf ettikleri kasaba ve köylerde halkla görüştüler

Yalova 25 (A.A.) — Dün akşam saat 22 de Ankaradan hareket buyuran Reisicümhur Millî Şef İsmet İnönü, bu sabah saat 8 de Eskişehirde trenlerinden inerek otomobile yollarına devam etmişler ve saat 10 da Söğüt kasabasının şereflendirilmişlerdir Burada 15 dakika halkla konuşuktan sonra yollarına devam eden Millî Şef, saat 11.15 de Bileciğe varmışlar ve burada yarım saat kalarak halkla konuşuktan başka Halk evini ve kütüphaneyi de ziyaret etmişlerdir. Millî Şef, öğle

Millî Şefin teşekkürleri

Ankara 25 (A.A.) — Riyaseticümhur Umumi Kâtblığın den: Reisicümhur İsmet İnönü, Lozan muahedesi'nin yıldönümü münasebetiyle sayın yurddaşlardan ve resmî ve hususî kurumlardan aldıkları tebriklerden mütehasis olmuşlar ve teşekkür (Devamı 5 inci sayfa)

yemeğini saat 13 de şereflendirdikleri Yenişehirde yemişlerdir. Yenişehirden saat 14.20 de hareket buyuran Millî Şefimiz, saat 17.30 da Yalova kaplıca-larına varmışlardır. Reisicümhur Millî Şef İsmet İnönü, gerek tevakkuf ettikleri şehir ve kasabalarda, gerek yolda, köylerde halkın candan sevgi ve saygı tezahürleriyle karşılanmışlar ve uğurlanmışlar ve şehir ve kasabalarda olduğu gibi köylerde de halkla konuşmuşlardır.

Çörçilin oğluna göre ikinci cephe Mısırda açılmış bulunuyor

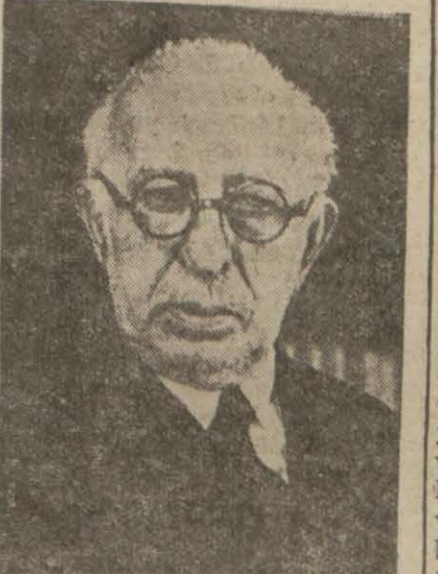
Ankara 25 (Radyo gazeesi) — Mısırda Vaşingtona gelen Çörçilin oğlu gazetecilere, ikinci cephenin Mısırda bulunduğunu ve Avrupa'da başka bir cephe açmanın mümkün olmadığını söylemiştir. Diğer taraftan Mihver kaynaklarına göre Mısır hükümeti, bazı stratejik noktaların müdafasını (Devamı 5 inci sayfa)

Acı bir kayıp

Erzincan meb'usu, Parti umumi idare heyeti azasından İskender Artun vefat etti

Cumhuriyet Halk Partisi umumi idare heyeti azasından Erzincan meb'usu ve Ulus gazetesi imtiyaz sahibi İskender Artun hayli zamanından beri müptelâ olduğu hastalık-tan kurtulamazarak tedavi ve istirahat için geldiği Yeşilköyde vefat etmiştir. (Devamı 5 inci sayfa)

Üstad Halid Ziya Uşaklıgil'in yeni hikâyeleri

BUGÜN İki sima İzmir hikâyesi

Bu nefis hikâyeyi bugün dördüncü sayfamızda bulacaksınız

Ticaret Vekâleti yeni bir teşkilât kanunu projesi hazırlıyor

Toprak mahsulleri ofisi tarafından yapılacak hububat satışları için fiyatlar tesbit edildi

Ankara, 25 (Hususi) — Ticaret Vekâleti yeni bir teşkilât kanunu projesi hazırlamaya başlamıştır. Bu proje ile memleketin işe durumunu tanzim ve idare edecek yeni bir kadro tesbit edilmektedir. Projenin 3 Ağustos'ta Meclise verileceği söylenmektedir.

Diğer taraftan Ticaret Vekâleti, ticari sahada alınan kararlar ve bu kararların tatbikatına aid faaliyetlerin tam zamanında icrasını temin maksadıyla Vekâlet memurlarının yeni bir emre kadar senelik mezu-nâyatlarını kaldırıldığını alâkadarlara bildirmiştir.

Hububat satış fiyatları Ankara 25 (Hususi) — Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından bi-

lümum resmî ve gayiresmî teşekküllere, hükmi ve hakiki şahıslara yapılacak hububat satışları için fiyatlar tesbit edilmiştir.

Beher kilosu buğdayın 26, mahlût, mısır, yulafın 22, çavdar, arpa, ak darının 21 kuruş.

Ofis tarafından yapılacak satışların fiyatı, hububat satış fiyatlarına fiyatları üzerine müessir olan anasirin ilâvesi suretile Ofis tarafından tayin olunacaktır.

Subaşı teşkilâtının tahmin işleri ni ikmal ettikleri mahallerde lâğve dîlmesine ve diğerlerinin işlerini ikmal edinceye kadar vazifelerine devam etmelerine dair koordinasyon kararı Vekiller Heyeti tarafından

(Devamı 5 inci sayfa)

Ticaret Vekili dün tayyare ile Balıkesir ve İzmir'e gitti

Doktor Behçet Uz Balıkesir civarındaki köy harmanlarının vaziyetini mahallinde tedkik etti, bugün tedkiklerine İzmir ve Manisada devam edecek

Balıkesir 25 (A.A.) — Ticaret Vekilimiz doktor Behçet Uz, bugün sabah saat 10 da beraberindeki zevatla, tayyare ile şehrimize gelmiştir. Otomobillerle doğrudan vîlâ-yete gelen vekil, komutanlık, parti ve belediye ziyareti sonra, vilâyette kaymakamlarla görüşmüş ve hükümetin son aldığı kararlarla bu yolda alınan tedbirler etrafında izahat almıştır. Doktor Behçet Uz, Balıkesir vilâyetinin hububat alımı kararına göre tesbit ve borçlandırma işinin süratle yapılması dolayısıyla memnuniyetlerini izhar ederek teşekkür etmiştir. Toplantı müteakib ofisin alım yerine gelen Vekil, orada mahsul teslim eden müstahşillerle görüşmüş ve alım vaziyetini tedkik ederek gereken direktifleri vermiştir. Vekilin şerefine Atatürk Park

Balıkesir belediye binası

(Devamı 5 inci sayfa)

**Moskova radyosunun
Çaldığı imdad çanı
Karşısında akla
Geen iki ihtimal**

Ekrem Uşaklıgil

Moskova radyosu son emisyonlarından birinde bir defa daha:

— Vatan tehlikesinde, cümlesile bir imdad çanı çaldıktan sonra bütün Rusların vatanseverliğine müracaat etti.

Düşman sınırı aştığı zaman devlet sefleri bile neşrettikleri mesajlarda vatanın tehlike karşısında olduğunu söylerler. Gazetelerin ilk sayfaları heyecan verici yazılarla dolar, maksad milli ateşi uyandırmaktır. Fakat başlamış bir savaşın 13 üncü ayında bu tabiiye başvurulacak olursa bu harekette bir başka sebep ararız.

Hatıra ilk bakışta iki ihtimal geliyor:

Rusya hücumu uğradığı gündün, beni siddetle eksilmeyen bir ısrarla mütefekkirlendiren ikinci bir cephe açmalarını istedi.

Anglo-Sakson âlemi harbden evvel başka düşmanları ehemmiyet sırasile numaralamak bahsinde iki ye ayrılıyordu, üç yıl süren aralık, şiz propagandanın sonra muharebenin sınırları ve muhakemeleri sarsan ateş kasırgaları arasında bu gün ilk numarayı Almanya vermekte müteahhidir, Almanyanın bir daha doğrulamayacak kadar kat'i bir yıkılışa yıkılmasını ister. Fakat Almanyanın yıkılması dünyanın derhal düzene kavuşması demek değildir. Dünyanın düzene kavuşması şeklide bir düzene kavuşması elbette harbin kazanılmasıyla değil olacaktır, herhalde anormal bir dünyada, anormal şartlar içinde. İngiliz ordusunun sapa sağlam, herkesinkine üstün bir kuvvet olarak elde bulunmasına lüzum gösterecektir.

Düşünülebilir ki, Anglo-Sakson âlemi kendi hesabına kendi kuvvetini hiç sarsmadan Almanya'yı Rusyanın ve zamanın ezip yıkmasını tercih etmiştir.

Fakat ya Rus ordusu bu vazifeyi yapamaz, bilakis kendisi yıkılır, zaman da Anglo-Sakson âleminin aleyhine işleyecek olursa o zaman ne olacak?

Bir Amerikan gazetesi: — İkinci cepheyi ancak Rus ordusunun yıkılmak üzere olduğuna kanaat getirdiğimiz zaman açacağız, dedi.

Sovyet ordusu hem Don savaşını, hem de Don havzasını kaybetti, bu kaybın tesiri büyük olabilir, fakat durumun muhtemel akıbetlerini fazla karanlık görmekte büyümsemeye düşmeyelim, Sovyet ordusunun cenubda bütün kayıplarına rağmen çözülmekten uzak olduğunu, şimalde de kuvvetlerinin en aşağı tahminle üçte ikisini sağlam tuttuğunu görüyoruz.

O halde, Moskova radyosunun bu telaşlı hitabı, durumu hak'katte olduğundan fena göstererek Anglo-Sakson âleminin ikinci cepheyi bir an evvel açmak ve kendi kuvvetlerini biraz az harcamak maksadına matuf olamaz mı?

Moskova radyosunun son mesajını dinlerken ilk bakışta hatıra gelen ikinci bir ihtimal daha var:

Almanya Rus kayıplarını dört milyonu esir ve bunun iki misli de ölü, yaralı olmak üzere 12 milyonu aşkın olarak hesabladı, tank, tayyare, top kayıpları ise ortalama rakamla 25 ser binle ölçülüyor. Buna karşı Rusyanın resmen kabul ettiği rakam 4 milyondur. Tahmin ve iddianın hangisinin doğru olduğunu tarih gösterecektir. Fakat biz ortalama bir hesap olarak seçtiğimiz milyon üzerinde durabiliriz.

Rusyanın insan kaynağının sonsuz olduğu söylenir, bu bir hakikatdir. İfadeleridir, fakat 180 milyon (Devami 6 ncı sayfada)

TAKVİM		Temmuz	
Rumi 1356	26	Arabi 1375	
1896	Pazar	1911	
Temmuz 13	Kemalî 1392	Hizir 83	
CUNES	Receb	INSAK	
S. D.	5. D.	S. D.	
5 50	12	5 44	
69 16		7 12	
Opis	İkinci	Algan	Yatır
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
V. 15 20	17 17	20 32	21 25
V. 4 48	8 45	19	1 22

Resimli Makale:

Arkadaşına karşı içinde şüphe varsa, arkadaşının her hareketini ve her sözünü itimadsızlıkla karşılayorsan günün birinde arkadaşın tarafından aldatıldığın takdirde onun hareketini mazur gör.

Mümkün olduğu kadar fazla adamları tanış, muhtilini elinden geldiği kadar genişlet, fakat herkesi arkadaş, yahud dost sanma, arkadaşlığa ve dostluğa layık gördüğünden de şüphelenme.

Şehir Haberleri

**Gemi inşaat
tezgâhları faaliyete
geçiler**

**Karadeniz sahilinde küçük
gemi yapmak üzere kurulan
bu tezgâhlardan Bartındaki
150 tona kadar gemiler
yapabilecek**

Haber aldığımız göre, Karadeniz'in bazı muntakalarında kurulması kararlaştırılmış olan gemi inşaat tezgâhlarının projeleri Vekâletçe tasdik edilmiş ve bunlardan bir kısmı faaliyete geçmiştir. 200 tona kadar motorlulu ve yerkenli küçük gemi yapacak olan bu tezgâhlardan Bartında olanlar 150 tonluk gemiler inşasına başlamışlardır. Elyevm şehrimizde kurulmuş olan 200,000 lira sermayeli gemi inşaat şirketi de bu havalide daha büyük ve uzak mesafelere işleyebilecek gemi inşası için tezgâhlar yaptıracaktır.

**Münakalât Vekili ile
gümrük'ler Müsteşarının
şehirimizde
tetkikleri**

Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Amiral Fahri Engin dün muntaka liman reisliği ve liman işletmelerinde meşgul olmuştur. Münakalât Vekili muhtemel olarak bu akşam Ankara'ya dönmektedir.

**Mi'li piyango'nun
son talilileri**

**10 bin lira kazanan biletin
sahibi hâlâ gelip ikramiyesini
almadı**

Millî Piyango'nun 7 Temmuz çekilişinin büyük ikramiyesi olan (30,000) lirayı Afyonda belediye başkâtibi Hamdi Hondu kazanmıştır.

Bay Hamdi dürüst ve temiz ahlaklı bir aile babasıdır. Beş çocuğu vardır ve kalabalık bir aileye baktır. Çok mütevazî, maâsile yıllardanberi belediye çalışması ve muhtilne kendini çok sevdiği olan bay Hamdiye çıkan büyük ikramiye hemen bütün Afyonluları da sevindirmiştir.

Bu çekilişte 4 tane 10 bin lira sından birisini Milâsta sabuncu Halim Başaranla belediye temizlik a. rebacısı Hamdi Damgalı, ikincisi Sarıkamışta müteahhid Recep Gür ile çarıkçı Tevfik Gökmen, üçüncüsünü Hopada Arhavi nahiyeye müdürü Nihad Kazanmışlardır. Dördüncü 10 bin lira da İzmirde çıkmıştır. Fakat bu talihli vatandaş bugüne kadar müracaat ederek ikramiyesini almamıştır.

Bu çekilişte (5.000) lira kazanan talihliler de şunlardır: Eskişehirde Akçayağlı mahallesinde Arif Özpöçü, Nazilli'de berber Mustafa, soför Mehmed; garson Enver ve garson Nezih, Ankara'da şehâret-

**Fiat konmuş olan
gıda maddeleri
dün serbest bırakıldı**

**İstanbul iaşe müdürlüğü de işlerini
tasfiyeye başladı, aybaşına kadar bütün
işler belediye encümenine devredilecek**

Ticaret Vekâletinin son vermiş olduğu karar üzerine, evvelce fiatları konmuş olan zeytinyağı, pirinç, fasulye, nohud, mercimek, sadeyağ, kuru bakla, peynir, krema ve yoğurt satışları tamamen serbest bırakılmıştır. Bu kararın şumulü dairesine giren bazı gıda maddeleri daha vardır ki, bunların fiatlarını ve satışlarını mahallî idareler tayin ve tesbit etmişlerdir. Bunların satışları da serbest piyasa üzerine cereyan edecektir. Ancak gıda haricinde, fakat maddelerin göreceklere muamele henüz bildirilmediği için bu hususta ne şekilde hareket edileceği tayin edilememektedir.

**Dayısını öldüren
katilin muhakemesi
dün de yapıldı**

Dün ikinci aşırcazada bundan bir müddet evvel Silivri'de işlenen feci bir cinayetin muhakemesine devam edilmiştir.

Hâdisenin mahiyeti şudur: Silivriye bağlı Ortaköyde Feyzullah Niyazi, Malik adlarında 4 kişi içki içerek aralarında sarhoşluk saikasıyla seobsiz bir minakâşa doğmuş ve gittikçe şiddetli bir kavga hâlini almıştır. Bu sırada fazla hiddete kapılan Feyzullah, başını çekerek dayısı Maliki yaralayarak öldürmüştür. Vak'ayı müteakib Feyzullah kaçmış ve orada bulunandan Niyazi, Mali'kin ağabeyi Seyyidullah Malik'in intikamını alması için ikinci bir cinayete teşvik etmiştir. O da ertesi günü köy civarında pusu kurmuş ve Feyzullah geçerken üzerine birkaç el ateş etmiş ise de isabet ettirememiştir. Bu suçlardan maznun bulunan 3 kişinin dün kü duruşmaları esnasında Feyzullahın ilk tabkikat sırasında alınan ifadesi okunmuştur. Suçu bu ifadesinde hâdiseyi yukarıda anlatmış ve şekilde ikrar etmektedir. Reis; evrakın okunmasını mü-

Olur mu?

**Kömür tevziatında
yolsuzluk ve bir ceval**

22/7/942 tarihli sayımızda bu sütunda Fatih kömür bayii'nin muntazam tevziat yapmadığına dair bir yazı intişar etmişti. Dün, mezkûr bayiden bir mektub aldık, matbuat kanunu mucibince neşrinin istiyor. Bu arzusunu kısmen yerine getireceğiz, kısmen diyoruz; çünkü, mektub, bu hâdiseye hiç bir alakası olmayan bitaraf bir gazeteye karşı çirkin kelimesiyle tavsif edebileceğimiz garib bir lisanla yazılmıştır. Hakkinda bir vatandaşın şikâyetine tahammül edemiyen kömür bayii sanki yolsuzluğu biz yapmışız, yahud bir muharrir göndererek tesbit ettirmişiz gibi bize çatmaktadır. Gazetemizin, vatandaşların derdlerine, dileklerine tahsis ettiği sütun, herkesin şikâyetlerine açıktır. Bu sütunda icabında resmi makamları ikaz eder, hâdiseleri nazarı dikkatlerine koyarız. Fakat kimsenin çıkıp da, bu kömür bayii'nin yaptığı gibi, şikâyeti neşrettiğimizden dolayı bizi müaheze etmeğe kalkışmaz.

Kömür, mektubunda tartı ile değil, sepetle kömür alıp, sonra bu şikâyeti bize bildiren bir emekli yarbay olduğunu söylüyor. Halbuki, o gün de yazdığımız gibi, şikâyet sahibi emekli yarbay değil, bir mürettibdir. Demek oluyor ki, aynı muamele ile karışmış bir de yarbay var.

Gene kömür, şu iddiada bulunuyor: «Fatihte çift atl arabayla, tek atl vardır, binanaleyh bu arabalar 500 kilodan fazla almaz, niçin 700 kilodan fazla vermedim anlaşılar.»

Münakaşaya bile değmez. Müsteri kömürünü iki araba ile de naklettirebilir. Bu kömürünün düşüneneği şey mi? Ton başına 29,5 lira aldığını iddiasına da diyor ki: 31,5 liraya satmam lazımkten 2,5 lira aşığıya veriyorum.

Bu iddiada cevabdan müstağni olacak kadar sakat var. Hülâsa kömür bayii anlamalıdır ki cevap verdiği her noktada yanılmaktadır. Eğer umumi eskân tenvir etmek istiyorsa, evvelâ umumî eskânın mümesili olan bir gazeteye karşı nezaket borcunu unutmamalı ve mektubun neşrinin istiyorsa cevabını kanun çerçevesi içinde yazmalıdır. Bu vaziyet gâzete idarehanesini kömür, dükkânı zannedenlere de bir ibret olmalıdır.

Ne garibdir ki biz bu şikâyet karşısında alâkadar makamla derhal cevap verdiğimiz halde, kâtin neticesini beklerken şikâyet edilen kimsenin mektubu ile karşılaşmıyoruz. Hiç böyle şey

**Sabahtan Sabaha:
Her yıl 300
Mühendise ihtiyaç
Var ama teşkilâtta
Halâ diplomatasız
Mühendisler de var.**

Burhan Cahid

Yüksek mühendis mektebinde yapılan merasimde Maarif ve Milli memleketin her yıl üç yüz mühendise ihtiyacı olduğunu bildirdi. Büyük ölçüde bir imar ve işlah devrine giren memleket için geniş bir fen ve teknik teşvise ihtiyacımız olduğu muhakkaktır. Fakat teknik mektebi, Yüksek Mühendis mektebi her yıl böyle yüzlerce müteahhis genç yetiştirdiği halde resmi teşkilâtta hâlâ vazifelerin diplomatasız salâhiyetlerle olduğu görülüyor. Dışlanmanın yeni mânada bir ehliyet ifade ettiğini kabul ederse yokluk zamanında sırf bir mevkî, bir san, dalyayı doldurmak için bulunan ve adına eski tabirle alaylı denilen salâhiyetleri de yavaş yavaş diploma, hlarla değiştirmek mecburiyetindedir. Fen ve teknik işleri başka vazifelere benzemez. Tam ihtisas ister. Halbuki alaydan yetişme dediğimiz salâhiyetlerin bu bakımdan mevkîlerini doldurmuş oldukları iddia edilemez. Bunlar yalnız zamanla mükteşeb hak sahibi olmuşlardır. Tesadüf ve talih onları bu mevkilere getirmiştir. Onlar bu vazifelerde muvaffak olmak için belki çok çalışmışlardır. Fakat ne olsa temel olmadığı için beklendiği kadar verimli olamazlar. Cetvel, ka'lem kullanmasını, ip çekip istikamet tayin etmesini bilmemek mühendislik olmanın mukayese yapamazız. Bugün ihtiyacı üstün ihtisas ve yüksek bilgidir. Kalfa ile mimar arasında mesafeyi kadro değil ilim ölçer. Bîlir ve bu ölçü merhametlidir. Mükteşeb hak bile tanmaz. Fakat biz böyle talih ve tesadüfün sevkile belediye ve hükümet dairelerinin teknik işlerine karışan alaylı vatandaşların mükteşeb haklarını tanımağa mecburuz. Çünkü kabahat onlarda değil, herhangi sebebe ve zaruretten onları o mevkilere getirenlerdedir. Yalnız belediye ve devlet işlerinin de salâhiyetli ve müteahhislere bırakılması şart olduğuna göre hem yetişen gençlerin istifade etmek, hem mükteşeb hak sahiblerini memnun bırakmak için bir çare vardır. Bir kanunla bütün diplomatlar fen ve teknik vazife sahiplerini dolgun maaşla emekliye ayırmak ve yerlerini genç ehliyetlilerle doldurmak. Bu bir teşvik değil, iki tarafı da memnun bırakacak faydalı bir (icraat) olur.

Burhan Cahid

**Kendisine yüzvermi-
yen muganniyeye
ateş eden sarhoş**

Tahtakalede, Küçükpazar cadde, sında 5 numaralı evde oturan Muzaffer adında bir evvelki gece o civardaki içki bazarlarından birine giderek adamakıllı kafayı tütülemişti. Bir hayli sarhoş olan ve bu arada gazinoda şarkı söyleyen Sevim adında bir kadına sarkıntılığa kalkışan Muzaffer gazino müteahhisleri tarafından dışarı çıkarılmıştır.

Fakat Muzaffer bütün bunlara rağmen gazinonun kapısında saklanarak Sevim adındaki kadını beklemiş, bir müddet sonra evine gitmekte olan Sevim'i takibe başlamıştır. Okuyucu kadın Muzaffer tarafından takip edildiğini görünce sınırlanmış, kendisini takibe ısrar ederse onu polise teslim edeceğini söylemiştir. Kadının bu ihtardan müteahhis olan Muzaffer derhal tabancasını çekmiş Sevimin üzerine bir el ateş etmiştir.

Fakat iyi bir tesadüf neticesi olarak çıkan kurşun boşa gitmiş, sarhoş adam; ikinci kurşunu atmağa vakit bulmadan polis tarafından yakalanmıştır.

Teşekkür

Allah rahmetine ihtikâl eden çok sevgili babamız doktor profesör Kenan Tevfik'in cenaze töreninde bulunan veya bizzat gelecek, yahud telgraf ve mektub göndererek bizi teselli etmek lûtfünde bulunan bütün dostlarımıza candan teşekkür ederiz.

**İSTER INAN,
İSTER INANMA!**

**İSTER INAN,
İSTER INANMA!**

Bir arkadaşımız esnaf hilebazlıkları üzerinde küçük bir inceleme yapmış, aldığı sonuçlardan ikisini okuyalım:

«Diş macunlarına da hava siktiriyorlar. İçinde yarıyariya macun, yarı da hava var. Dolu sanıyorsunuz, boş.

Tavukları semiz göstermek için tüy kalemle deri altına hava üfleyp şişirdikleri alışveriş edenlerin de malûmudur.»

Şimdi de biz, bizim bildiğimizden birini ilâve edelim:

Amerikan fıstıklarının beherinde iki tane iç fıstık vardır. Kabuk gayet mahirane bir şekilde açılıyor, bu iki fıstıktan biri alınıyor, geriye bir tane bırakılıyor. Çıkarılan da ayrıca iç fıstık diye satılıyor. Tabii siz yarıyariya kabuk satın almış oluyorsunuz.

Olur mu?

Türk tababetinin bir eksigi daha tamamlandı

Tıp talebe cemiyetinin bir teşebbüsü : Son yıllar tıbbî neşriyatının hülâsaları neşrolunuyor

Yazan: Profesör doktor Sadi Irmak

Tıp Talebe Cemiyeti, son iki yıl içinde Almanya, Fransa, İngilterede intişar etmiş olan tıbbî etüdlerin Türkçe hülâsalarını hazırlayarak neşretmiştir. Üniversite Kitabevi tarafından güzel bir şekilde basılan birincidir ki, üç forma tutmaktadır. Bu üç forma içinde bilhassa ameli tababeti alâka edar eden yenilikler toplanmıştır. Fizyoloji, dahiliye, hariciye, nefsaniye; göz; zühreviye, asabiye bölümlerine ayrılan büroşörün gayeleri hakkında bir fikir verebilmek için cemiyet idare heyetinin yazdığı ön sözü nakledeyim:

«Tıp Fakültesi Talebe Cemiyeti garb neşriyatını takip etmek isteyen hekim ve talebelere bir hizmet olmak üzere zaman zaman bu şekilde referatlar dergisi çıkarmak emelindedir. İlk sayısını daha ziyade pratik noktalara tahsis ettiğimiz bu dergilerden başlıca Fransız, Alman, Anglo Sakson mecmualarının referatlarını toplamak kararındayız. İtalya, Japon, Rus neşriyatını da ihmal etmemiye çalışacağız. Zaman şartlarının müsadesizliğine, bazı mecmuaların muntazaman gelmemesine ve sömsömler sonu olmasına rağmen dergimizin ilk nüshasını şimdiden çıkarmıya teşebbüs edişimizin sebebi, cemiyet idare heyetine bizden sonra gelecek olanlara bunu bir an'ane halinde yürütmek ve yavaş yavaş bir Tıp Talebe Cemiyeti

Mecmuası haline getirmek dileğini mizi telkindir.»

Muhtelif akademik meslek mensubları arasında hekimler, garb neşriyatını en çok takip eden sınıftır. Fakat harb dolayısıyla birçok tıbbî mecmuaların gelmesi güçleşmiştir. Öte taraftan bir hekimin Avrupada çıkmakta olan ve emmühimlerinin sayısı elliye geçen tıp mecmualarının hepsini takip etmelerine imkân yoktur. Halbuki bu tıp mecmualarının çoğu, Tıp Fakültesi kütüphanesine az çok intizamla gelmektedir. İşte Tıp Talebe Cemiyeti mesleğe bir hizmet olmak üzere bu mecmuaların muhteviyatını toplayarak Türk okuyucularına arz etmeyi kararlaştırmıştır. Çıkarılmış olan birinci nüsha bir tecrübe ve sondaj mahiyetindedir. Türk tababeti buna alâka gösterdiği takdirde iki ayda bir bu nevi dengiler neşredilecektir. Şüphesiz her şeyde olduğu gibi bunda da marifet ihtifata tâbidir.

Derginin bugünkünden daha iyi bir hale gelmesi ancak okuyucuların gösterecekleri ilgiye bağlı olacaktır.

★

Bu vesileden istifade ile memleketimizin aktuel meselelerinden birisine temas etmek isterim:

Bizde tahsili bitiren bir genç hayata atıldıktan sonra çok defa bildiği ve mektebde öğrendiği ile kalmakta mesleğinin terakkilerini

takip etmek imkânından mahrum olmaktadır. Gerçi bazı meslek mensublarının hususi dergileri varsa da bunlar, daha ziyade idari hükümleri toplayan mecmualardan veya ancak klâsik malûmat veren makalelerle doludur. Halbuki asıl lâzım olan şey klâsik bilgiler haricinde yeni keşifleri takip edebilmektir.

Garbde bu ihtiyacı karşılamak için iki çareye baş vurulmaktadır:

- 1 — Muntazam ilmi neşriyat.
- 2 — Tekâmül kursları.

Birkaç yıl önce Tıp Fakültesinin açtığı bir tekâmül kursu ile Maarif Vekillığının bir iki defa tekrarladığı muallim kursları istisna edilirse diğer mesleklerin bu nevi teşebbüslerini göremedik. Doğrusunu söylemek lâzımgelirse Tıp Fakültesinde açılan tekâmül kursu da ancak mahdud bir fayda temin edebilmiş ve memleket çapında bir hareketi olamamıştır. Su kadar var ki bu noksanı oldukça bol olan tıbbî mecmualar kısmen telâfi etmektedir. Çıkmakta olan Türkçe tıp mecmualarının da büyük bir eksiklikler, garb neşriyatına lâzım geldiği kadar yer vermemeleridir.

Bu sebeble garb neşriyatının hülâsalarını ihtiva edecek bir referat dergisine ötedenberi ihtiyaç bulunmakta idi. Tıp Talebe Cemiyetinin bu teşebbüsü böyle bir ihtiyaca cevap verebilirse bundan duyacağımız memnuniyet büyük olacaktır.

Askerî vaziyet

Almanların çevirdiklerini bildirdikleri Sovyet kuvvetleri ne oldu?

(Başararı 1 inci sayfada)

Rostofun şark sahasından da cenuba doğru geçmek için geniş bir cephe üzerinde muharebeye başlandığını, büyük Don kavsinde ve Stalingradın garbi hizasında Alman ve müttefik kuvvetlerinin nehrin mecrasına yaklaşıklarını bildirmekte Voronejin şimalinde Sovyetlerin bu defa büyük piyade ve zirhlî birliklerle Alman cephesini yarmak için daha şiddetli bir taarruza giriştiklerini, Sovyetlerin birçok hücumları çok şiddetli muharebeleden sonra püs-küntülmüş olmakla beraber bu sadadaki büyük muharebenin henüz devam etmekte bulunduğunu dahi ilâve eylemektedir.

Rostof ve Novoçerkaskı zaptetmek ve aşağı Donu muhim bir kısmı üzerinden daha evvel cenuba geçmekle beraber bu defa da diğer bir kısmı üzerinden geçmeğe teşebbüs eylemekle ve bir çemberden kurtulan Sovyet kuvvetlerini diğer bir çember içine almağa çalışmakla Mareşal von Bock ordularının gerçekten büyük bir muvaffakiyet kazanmış oldukları meyanındadır ve yan ve gerilerinde âdeti bir kama şeklinde sokulu bir halde bulunan muhim Sovyet kuvvetlerinin tehlike ve tehdidi bertaraf edilmek suretiyle meydana gelmiş olan bu büyük muvaffakiyetin, bu orduların bundan sonraki hareketlerini menzil ve ikmal bakımından pek ziyade kolaylaştıracağına da şüphe yoktur. Kezâlik, büyük Don kavsi dahilinde Alman ve müttefik orduların Stalingradı çok yakından tehdide başlamış olan hareketlerinin ehemmiyeti de arttıran müstağnidir.

Fakat, bütün bu hareketlerde zah edilmemiş ve müphem kalmış bir cihet vardır: Büyük yarma hareketinin Voronejin zaptını müteakib cenuba ve cenub doğuya karşı büyük çevirme hareketine inkılâb eylediğini bildirdikleri gün

denberi Alman tebliğleri sırasıyla muhtelif kesimlerde. Doneç kavsi şarkında ve en nihayet Boston sahasında kuşatılmış veya imha edilmiş bir takım Sovyet kuvvetlerinden bahsetmişlerdi ve bu tebliğler, Rostof şehir ve tahkimatı alındığı halde bu Sovyet kuvvetlerinin mükdar ve vaziyetleri hakkında henüz herhangi yeni bir malûmat vermemişlerdir. Bu Sovyet kuvvetlerinin ne olmuş oldukları cidden merak edilecek bir meseledir ve eğer bu kuvvetler dağılmadan geri çekilebilmişlerse ki bugünkü Alman tebliği böyle olduğunu biraz ihlas etmektedir bunların Alman ve müttefik kuvvetlerini bundan sonra da ehemmiyetle uğraştırabileceklerini göğününe alınarak bu hâdiseyi, velev muvakkat bir mahiyette bile olsa, bugünkü çok buhranlı durumu arasına Mareşal Timoçenko hesabına bir başarı diye kaydetmek pek yanlış bir hareket olmaz.

2 — Mısır cephesinde:

General Ohinlekin son taarruzu, oldukça şiddetli bir surette iki gün devam ettikten, cephenin şimal kesiminde Tel İsa istasyonunun geri alınmasını, merkez kesiminde de pek hafif bir ilerlemeyi temin eyledikten sonra bir nevi duraklama haline girmiştir.

Dünkü Alman tebliği bunu şu suretle ifade etmektedir: «Mısırdaki İngilizler beyhude ve kendileri için çok zayıflatı taarruzlarını artık tekrar etmemişlerdir.» İngilizler de, Mısır garb çölünde dün dahi bazı topçu ateşleri haricinde harb faaliyeti olmadığını bildirmemişlerdir. Yalnız, bunlara İtalyan kıtalarının Cerabubdan gelen yol üzerindeki meşhur Siva vahasını işgal etmiş olduklarının ilâvesi de lâzımdır.

Buna göre, geçen Salı akşamı çok şiddetli bir topçu hazırlığından sonra başlamış olan İngiliz taarruzu şimdiki halde, ilk anda

zannedildiği gibi geniş şümullü ve şark cephesinin cenub kısmında çok sıkışık bir vaziyette bulunan Mareşal Timoçenkoya uzaktan, yani endirekt yardım gayesini haiz bir taarrukt yardım mahiyetini alamamış, bilâkis Yakınşarktaki İngiliz kuvvetlerinden büyük bir kısmının Mareşal Rommelin emrindeki küçük Mihver ordusunun karşısında bağlanıp kalmasına sebebiyet vermesi dolayısıyla Almanlarla müttefiklerinin lehinde bir hareket olmuştur.

İngilizlerin büyük bir şiddetle başladıkları bu taarruzun akim kalmasında birinci âmîl hiç şüphesiz Mareşal Rommelin sevk ve idare kudretile birlikte küçük ordusunun, onun her emrini bir makine gibi ifa edebilecek bir halde bulunmasıdır. Fakat, ikinci âmîl de Mısıra insan ve malzeme takviyeleri götürmeğe çalışan İngiliz - Amerikan konovillerinin Alman denizaltıları tarafından durmadan hırpalanmakta olmasıdır.

Alman başamirali Readerin son altı ay zarfında bütün deniz harbi sahnelerinde Alman denizaltılarının ceman 3,800,000 tonluk 615 nakliye gemisini batırması ve bu yekûndan takriben 3 milyon tonluk 467 geminin münhasıran Amerikan sularında batması bulunduğunu bildirmiş olması bu ifademizin kuvvetli bir delilidir.

K. D.

Orduda fındık rekoltesi

Ordu 25 (A.A.) — Merkez kazasının 942 fındık rekoltesi 9 milyon 600 bin kilo olarak tesbit edilmiştir. Buna 6 milyon kilo tahmin olunan Fatsa, Ünye kazaları na aîd rekolte de ilâve edilirse vilâyetin umumî fındık istihsalı 15 milyon kiloyu geçmektedir.

Bulmacamız

bugün 5 inci sayfamızdadır.

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

Hasan odabaşının yüreği hızla çarpı: Otuz sekiz gün şu havasız izbede barınan insan hasta da olur, ölür gidendi de...

Bodrum kapısına daha hızlıca vurup seslendi:

— Ses vermezsiniz, uyur musuz yoldaşım

Gene cevap çıkmayınca daha sert vurdu:

— Bre Halil yoldaş, kandesiz?

O anda Hasan odabaşının yüzü gülümsedi, içeride insan ayağı sürçmesini andıran bir pıtırda olmuştu. Tekrar seslendi:

— Bizüük yoldaşım, havfeylemen.

Kapı ardından titrek bir ses geldi:

— Siz misiz Hasan ağa?

— Belî, bizüük.

— Ya nereden gelürsüz?

— Ortalardan... İstical eylen yoldaşım, «leyte ve lâlâ» zamanı degıldür!

— !...

Mahzen kapısı gıcırdayarak aralanır aralanmaz iki insan soluğu ılık ılık birbirinin yüzüne vurmuştu.

Deli Hasan karanlıkta kapıyı açan karartının elini yakaladı:

— Telâş eylemen elmasım, Deli Mustafa mahsusen selâm edüp gayri bunda ihtifa eylememenizi söyledî!

Karartının sesi boğuk boğuk titredi:

— İzimiz bulunmuş mu?

— Bulunmuş yoldaşım.

— Haneyi basarlar mı dersüz?

— Basarlar mı demen, kande ise basacaklardır!

— Ya, şimdi mi dersüz?

— Yok, kapıya geldiğimizde yat-su okunmamış idi. Nisfulleyi olmadan basılağı düşünürler imiş!

Beriki güldü:

— Gece yarısı? Yatsuya çok var mı?

— Hanideyse müezzinin eli kuşağındadır.

— Bundan bir ayak önce savuşalım yoldaşım. [Az düşündükten sonra] Yazık Hasan ağa, tutalım

savuştuk, hazırlıksız nereye varabi lürüz?

Deli Hasan ürktü:

— Akırabanız yok mu idi?

— Bir karındaşım var idi yoldaşım, «ölü mü, diri mi» dir anı dahi bilmeyüz. Sarayı hümayunda idi!

— Sarayda mı dersüz?

— Belî, anda idi. [Hıçkırdı] anı sağ kodular mı bilmezüz!

Deli Hasan çabuk çabuk sordu:

— Sağlık haberini almamış mı idiniz?

— Nerede bulunduğumuzu bilmez idi karındaşım. Bunda olduğumuzu bir Allahü taala, bir Mustafa ağa karındaşım ve bir dahi sen yoldaşım bilürsüz.

Deli Hasan bir lâhza için başını önüne eğip düşündü: İltılâl hâlâ devam ediyordu. Fakat çarpışma yoktu. Üçüncü Ahmedin yerine genç veliahd Mahmud efendinin tahta geçirilmesine rağmen «Etmeydani» ile bir çarpışma da olmamıştı. Yalnız üçüncü Ahmedin düşmesinden bir gün evvel Sarayburnunda bir çarpışma olmuş, saray tarafından otuz şu kadar muhafız veya donanmadan getirilen «levend» ölmüştü. İçine bir ürkün tütü çöktü. Ya Halil pehlivanın kardeşi bu ölenler arasında ise? Şüpheli bir sesle sordu:

— Ya karındaşınız kim idi Halil ağa?

On yedinci Orta eski çorbacısı tereddüd etmeden cevap verdi!

— Anı tanır musuz bilmem yoldaşım? Mukaddema, Defterdar da madî Mehmed Paşa merhum haznedarı idi.

Deli Hasan kendini zaptedemiye rek sesini yükseltti:

— Futuvvetli Ali ağa karındaşım mı?.. Bre biz «Serdengeçti» [1] ağası iken paşa merhumun kahve ocağında buluşur, kahve çubuk içer tatluca sohbetler eyler idik! Ali ağa cenabınızın karındaşı mıdır?

— Ya karındaşınız kim idi Halil ağa?

On yedinci Orta eski çorbacısı tereddüd etmeden cevap verdi!

— Anı tanır musuz bilmem yoldaşım? Mukaddema, Defterdar da madî Mehmed Paşa merhum haznedarı idi.

Deli Hasan kendini zaptedemiye rek sesini yükseltti:

— Futuvvetli Ali ağa karındaşım mı?.. Bre biz «Serdengeçti» [1] ağası iken paşa merhumun kahve ocağında buluşur, kahve çubuk içer tatluca sohbetler eyler idik! Ali ağa cenabınızın karındaşı mıdır?

— Ya karındaşınız kim idi Halil ağa?

On yedinci Orta eski çorbacısı tereddüd etmeden cevap verdi!

— Anı tanır musuz bilmem yoldaşım? Mukaddema, Defterdar da madî Mehmed Paşa merhum haznedarı idi.

Halil çorbacı gülümsedi:

— Belî, ana ve baba bir karındaşımızdır.

— Ya, fitne koyduğundan saray hümayunda mi bulunur idi.

— Kapıcı başı idi yoldaşım.

Hasan odabaşı bir daha suratını etkşitti. O zaman sarayda kapıcı başı olan birinin şimdi yerinde kalmış olabilmemesi ihtimalleri pek za-yıftı:

— Baka Halil ağa, elyevm saryada olduğumu iyi bilür misiz?

Diye sordu. Patrona Halilin eski bölük çorbacısı Halil pehlivan şüpheli cevap verdi:

— Yok sultanım, bilmezüz!

— Ya, gayri baş vurup barınabileceğiniz kimesneniz dahi yok mudur?

Öteki göğüs geçirdi:

— Allahtan gayri kimesnemiz yoktur!

— !...

Durum altından kolay kolay kalılabilecek gibi görünmüyordu. Birkaç saat sonra Patrona Halilin adamları evi sarıp otuz sekiz gündüzenberi izini kaybeden adamı yakalayacak olurlarsa hiç şüphesiz yaka paça et meydanına sürecekler, orada orta cami önünde koca çınar dallarından birine asa koyacaklardı!

Halil pehlivan ses çıkarmıyor, Deli Hasan eski «Kazgani şerif» yoldaşını bir ayak evvel kurtarabilmek çarelerini düşünüyordu. Kul kethüdası Deli Mustaf ile bu bahisleri konuşmadığına bin defa pişman oldu: «Deli Hasan» ın İstanbulda evi yoktu. Güvenebileceği hissam, akraba, es ve dost da hatırlıyamyordu. Hem devir o kadar değişmiş, Âdem oğulları o derece allâk olmuşlardı ki, insan kendi öz kardeşine, ana ve babasına bile güvenip bel bağlayamıyordu!

Mahzen kapısı aralığında hareketsiz duran arkadaşının kolunu tuttu:

— Belî, ana ve baba bir karındaşımızdır.

— Ya, fitne koyduğundan saray hümayunda mi bulunur idi.

— Kapıcı başı idi yoldaşım.

Hasan odabaşı bir daha suratını etkşitti. O zaman sarayda kapıcı başı olan birinin şimdi yerinde kalmış olabilmemesi ihtimalleri pek za-yıftı:

— Baka Halil ağa, elyevm saryada olduğumu iyi bilür misiz?

Diye sordu. Patrona Halilin eski bölük çorbacısı Halil pehlivan şüpheli cevap verdi:

— Yok sultanım, bilmezüz!

— Ya, gayri baş vurup barınabileceğiniz kimesneniz dahi yok mudur?

Öteki göğüs geçirdi:

— Allahtan gayri kimesnemiz yoktur!

— !...

Durum altından kolay kolay kalılabilecek gibi görünmüyordu. Birkaç saat sonra Patrona Halilin adamları evi sarıp otuz sekiz gündüzenberi izini kaybeden adamı yakalayacak olurlarsa hiç şüphesiz yaka paça et meydanına sürecekler, orada orta cami önünde koca çınar dallarından birine asa koyacaklardı!

Halil pehlivan ses çıkarmıyor, Deli Hasan eski «Kazgani şerif» yoldaşını bir ayak evvel kurtarabilmek çarelerini düşünüyordu. Kul kethüdası Deli Mustaf ile bu bahisleri konuşmadığına bin defa pişman oldu: «Deli Hasan» ın İstanbulda evi yoktu. Güvenebileceği hissam, akraba, es ve dost da hatırlıyamyordu. Hem devir o kadar değişmiş, Âdem oğulları o derece allâk olmuşlardı ki, insan kendi öz kardeşine, ana ve babasına bile güvenip bel bağlayamıyordu!

Mahzen kapısı aralığında hareketsiz duran arkadaşının kolunu tuttu:

Erkeği kadının

Yazarı: NUSRET SAFA COŞKUN

Yaratır

Fakat, bir katta iki daire oldu. ğuna göre, hangisi Saadet Hanıma aiddi. Karanlıkta düğmelerin yanındaki yazı görünmüyordu. Kapıcının ziline bastı.

Zilin sesi, zemin katında derin akisler bırakmıştı.

Bir müddet bekledi, ses yoktu, tekrar, bu sefer daha kuvvetli bastı zile... Biraz sonra aşağıda yanan küçük bir ampulün ışığı, kapının kalkan camlarına çarpı ve kapı zemberek boşanmasını andırır bir sesle açılıverdi.

Aşağıdaki ayak seslerinin sahibini beklemeden merdivenlere yürüdü, karanlığa rağmen, ikişer ikişer atlıyarak Saadet Hanımın katına çıktı.

Uzun bir zil sesi...

Kısa fakat uzun görünen bir ehleyiş.

Elektrik lâmbasının ilk işareti. Topuklu terliklerin çıkardığı ses.

— Kimi istiyosunuz?

Genç kadının sesi... Kısa bir cevap:

— Benim!

Kapının mütereddid açılışı. Karşısında mahmur gözlerle kendisine mütereddid fakat gittikçe büyüyen sevinçle bakan gözler.

— A, Vedad Bey siz... Vallahi gözlerime inanamıyorum.

Cevap dilde değil, kollarında ve dudaklarda...

İlk adımı atar atmaz, genç kadını birdenbire kavrayarak, kollarının arasına alıyor ve tek kelime söylemeden, dudaklarını dudaklarına sıkı sıkı kenetliyor.

Kadın mütehayyir, fakat içten bir teslimiyetle kendisini bırakmıştır.

İslak ve soğumuş dudakları üstündeki bu hararetle ağır buz üzerine bırakılmış bir ateş parçasına benzliyordu. Sırsıklam olmuş paradesünün nemi genç kadının ince geceliğinden vücuduna kadar nüfuz ediyordu.

Dudakları ve kolları birbirlerini bıraktığı zaman, kadın, hâlâ devam eden hayretile onu baştan aşağı süzdü:

— Nedir buhal? Sırsıklamsın! Derhal başından şapkasını aldı, pardösüsünü çıkarmağa yardım etti. Odaya geçtiler.

— Ben üzerime bir şey alıp geleyim!

Tok bir sesle emretti:

— Lüzum yok. böyle daha iyi.

Saadet Hanım, göğsünü kavuşturarak karşısına oturmuştu:

— Nen var, çok muztarıbsın. Halbuki her bakımdan senin bu gece çok mes'ud görünmen lâzım!

İymayı anlamıştı. fakat bir cevap vermedi. Genç kadın sözünü yürütmüştü:

— Mutlaka bahtiyarlığını benimle paylaşmağa geldin.

Bu sefer kadının sözünde ve yüzünde bariz bir sitem farkediliyordu.

Münakaşa etmekten çekiniyordu. Zaten buna takati de yoktu. Koltuğa uzanır gibi biraz daha yaslandı. Başını geriye sarkıttı:

— Nen var?

Genç kadın yanına yaklaşmış, koltuğun kenarına oturarak kolunu omuzuna dolamıştı.

— Seni görmek istedim hepsi bu kadar?..

— Bu kadın seni çok sarstı değil mi!

Doğrudu, Saadet Hanım, sabit bir bakışla kendini süzüyordu. Bu bakışta her şeyi bilen insana has emniyet ve kadında hâkimane bir tavır vardı. Gözlerini kaçırdı; tekrar kendini koltuğa bıraktı.

— Seni teselli etmemi mi istiyosun?..

Şimdi kadının sesi titriyordu, devam etti:

— Beni arzulayarak gelmediğini biliyorum. İçeriye girdiğin vakit dudaklarına uzanışın, sırf gönlümü almak içindi. Böyle bir gecede sende başbaşa kalmanın bana verdiği gururu bilemezsin. Lâkin öyle üzgünüm ki, endişeler, sevinçimi, gurumu azaltıyor. O kadını gördüğün zamanki halin gözümün önünde. Yüzün kül rengini almıştı. Her şeyi biliyor, her şeyi anlıyo-

rum. Şimdi bana söyle.. Artık seni kaybetmek mukadder midir? Yoksa son gecemi mi bu akşam?

— Neler söylüyorsun?

— Korkuyorum, çok korkuyorum, Bu gec bana gelişinin verdiği gururun arasına katılan bu endişe olmasaydı, düşün, yüzlerce insanın hayranlıkla dinlediği, pek çok kadınların kollarına atılmak için tereddüd etmiyecekleri sen konserini müteakib, odamda; yarı yarıya, kollarımdasın! Bunun, benim; daha doğrusu bir kadın için ne demek olduğunu tahmin edebilir misin?

Eğilerek erkeği kucakladı, yarı yarıya, dudaklarından uzun uzun öptü. Erkeğin saçlarını okşuyordu. Vedad, bu nüvazişte şeffak bulmuş, başını genç kadının omuzuna dayamıştı. Şehvetten çok sevgi ihtiyacı vardı. Esasen birinciyi doğuran ikincisi için hissettiği ihtiyaç değil miydi?

Genç kadın kulağı dibinde hulyalı bir sesle konuşuyordu:

— Bu gece harikulâde adın Vedad!.. Herkesi teshir ettin, hayret bıraktın kendine.. ne heyecan ettiğimi bilemezsin. Tiyatronun İstanbulun en güzide halkile dolduğunu gördükçe sevincimden kabarmış sığamıyor, sen çılgınca alkışlandıkça, heyecanımdan yerimden duramıyordum. Bir aralık bana baktın hatırlıyor musun? Galib gözün kaydı. Belki sen aklına bile getirmedin. Bana öyle geldi ki «Bunu parçayı senin için çalıyorum!»

Vedad, acı acı gülümsediğini göstermemek için, ellerini yüzünden geçirmişti.

Genç kadın, aynı hulyalı sesle konuşuyordu:

— Frak sana ne kadar yakışmıştı? Etrafındaki kadınlar, «Ne güzel adam!» diye takdirlerini alırken söylerlerken, kiskanıyordum. Ayağa kalkmak, saadetimi herkeşin ilân etmek istiyordum. Bu hayranlıkla seyrettiğiniz adam bana aiddir, ben onunun, onun olduğunu biliyorum, her şeyi anlıyo-

rum. Şimdi bana söyle.. Artık seni kaybetmek mukadder midir? Yoksa son gecemi mi bu akşam?

— Neler söylüyorsun?

— Korkuyorum, çok korkuyorum, Bu gec bana gelişinin verdiği gururun arasına katılan bu endişe olmasaydı, düşün, yüzlerce insanın hayranlıkla dinlediği, pek çok kadınların kollarına atılmak için tereddüd etmiyecekleri sen konserini müteakib, odamda; yarı yarıya, kollarımdasın! Bunun, benim; daha doğrusu bir kadın için ne demek olduğunu tahmin edebilir misin?

Eğilerek erkeği kucakladı, yarı yarıya, dudaklarından uzun uzun okşuyordu. Vedad, bu nüvazişte şeffak bulmuş, başını genç kadının omuzuna dayamıştı. Şehvetten çok sevgi ihtiyacı vardı. Esasen birinciyi doğuran ikincisi için hissettiği ihtiyaç değil miydi?

Genç kadın kulağı dibinde hulyalı bir sesle konuşuyordu:

— Bu gece harikulâde adın Vedad!.. Herkesi teshir ettin, hayret bıraktın kendine.. ne heyecan ettiğimi bilemezsin. Tiyatronun İstanbulun en güzide halkile dolduğunu gördükçe sevincimden kabarmış sığamıyor, sen çılgınca alkışlandıkça, heyecanımdan yerimden duramıyordum. Bir aralık bana baktın hatırlıyor musun? Galib gözün kaydı. Belki sen aklına bile getirmedin. Bana öyle geldi ki «Bunu parçayı senin için çalıyorum!»

Vedad, acı acı gülümsediğini göstermemek için, ellerini yüzünden geçirmişti.

Genç kadın, aynı hulyalı sesle konuşuyordu:

— Frak sana ne kadar yakışmıştı? Etrafındaki kadınlar, «Ne güzel adam!» diye takdirlerini alırken söylerlerken, kiskanıyordum. Ayağa kalkmak, saadetimi herkeşin ilân etmek istiyordum. Bu hayranlıkla seyrettiğiniz adam bana aiddir, ben onunun, onun olduğunu biliyorum, her şeyi anlıyo-

rum. Şimdi bana söyle.. Artık seni kaybetmek mukadder midir? Yoksa son gecemi mi bu akşam?

— Neler söylüyorsun?

— Korkuyorum, çok korkuyorum, Bu gec bana gelişinin verdiği gururun arasına katılan bu endişe olmasaydı, düşün, yüzlerce insanın hayranlıkla dinlediği, pek çok kadınların kollarına atılmak için tereddüd etmiyecekleri sen konserini müteakib, odamda; yarı yarıya, kollarımdasın! Bunun, benim; daha doğrusu bir kadın için ne demek olduğunu tahmin edebilir misin?

İKİ SİMA

(İZMİR HİKÂYESİ)

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

On üç yaşından on altısına kadar bu iki sima bütün maneviyetimin üzerinde sihre benzeyen bir tesir yapmıştı. O zamandan beri altmış yıla yakın uzun bir zaman geçti, bu müddet içinde hayatın türlü safhalarından geçtim. Türlü buhranlarından aştım; intubalarım, hatıralarımdan ekseri bir daha uyanmamak üzere silindi, fakat bugün hâlâ, işte şimdi şu satırları yazarken, o iki simayı olanca sarahatle görüyorum, onları yalnız görmüyorum, bütün vücudumda onlardan gelen bir ra'ş'e ile titre-yorum.

Onları ilk görüşümde, henüz duyguları istikrar noktasına bulmamış bir çocuktum. Ne hayat hakkında, ne memnûn hakkında, bize bu dünyada, ve, gelecek ukbada muntazır olan ihtimallere dair teebbül etmiş fikirler yoktu; akidelerim oradan oraya coşan hadzan yaprakları gibi düşecek yer arayarak, çıpınıyordu. Şek ve şüphe ile muhat idim, imanım dayanacak bir noktaya tutunacak bir el arayordu.

Onları ilk önce böyle bir buhran içinde yuvarlanırken gördüm: Bunlar kim? Diye sordum. «Şeyh Şemsüddin ile Şeyh Bedrüddin! İki kardeş.» dediler. Ve ilâve ettiler: — İşte şurada yaşarlar. Nasıl yaşarlar, ne ile geçinirler? Onu Allah bilir...

İşte şurada!... Diye gösterdikleri yer Tilkiliğin meşhur ihtiyar çınarının öte tarafında harab evlerden mürekkep küçük mahallecikti. Evi görmedim, fakat orada evlerinin nasıl bir harabeyi andıran kulübecik olduğunu hayalen tasavvur etmekte gecikmedim.

İki kardeş!.. İkiz olsalardı bini birine ancak bu kadar benzeyebilirdi. Aralarında yegâne ay-

rılık yaş farkıydı, belli idi ki Şeyh Bedrüddin büyüğünden hiç değilse sekiz yaş küçüktü. Bu fark bir tarafa bırakılınca aralarında benzerlik, başlarını örten işlemeli çuba serpuştan, ayaklarında yumuşak deriden meşha ve onları sokakın tozundan, çamurundan saklayan kalın kunduralara kadar bütün kıyafetlerinde tam bir uygunluk gösteriyordu. Sonra simaları...

Sapsarı, donuk ve esmer bir sarılıkta, kehrübardan dökülmüş zannolan, zayıf; süzlük bir çehre, seyrek ve uzunca, daha ziyade uzamağa kâfi kuvvet bulamıyarak çökük yanaklarından inip çenelerinde üç parmak kadar sarkıttan sonra duvarınmış bir sakal, başlarının serpuştandan, iki yandan toplanarak arkada bir örgü ile toplanmış yarı yarıya beyaz, asıl rengi meşhuk; saçlar... Gözler? Onları hiçbir zaman görmedim, her vakit evlerinden çıkıp dergâha giden yokuşa doğru yol alırken; gözlerini kaldırmazlar, etrafa bakmazlar; onları geçerken görüp ayağa kalkan esnafı, yahud, selâm vâyezile kenara çekilen yolcular, ancak gölgelelerinden farkederek; bu ihtiram hareketlerine, gene gözlerini kaldırmıyarak hafif bir baş eğmesiyle, yahud «Zahmet etmeyiniz... Biz mevcudiyetleri görülmeğe lâyık olmıyan âciz mahlûklarız!» demek istercesine kübbelerini geniş yellerinden titreyerek çıkan ellerinin ufak bir hareketle mukabele ederler ve sanki böyle hürmet eserleri görmekten eza duyan mahviyetlerini incitmekten kurtarmak için biraz daha sifinmiş bir eda ile, yavaş adımlarla, ilerlerdi. İki evlerinden her vakit beraber çıkarlar, ikindiden sonra evlerine gene beraber dönerlerdi, küçük Şeyh Bedrüddin, büyüğü Şeyh Şemsüddin-

den yirmi adım kadar geride... Yan yana yürüdüklerini, aralarında konuştuklarını, büyük arkasına dönüp küçüğüne baktığını, küçük büyüğe yetişmek için adımlarını sıklaştırdığını hiçbir zaman görmedim.

Onları ilk görüşümde sanki çarpılmaşa döndüm. Onlarda öyle bir hal vardı ki: Çocukluğumun hayatında geceleri mezarlarda kuytu köşelerde, servi karanlıkları arasında dolaştıkları farkolunan gölgeleri, yahud korkunç rüyalar için de kadid kollarını uzatıp oyuk gözlerle kovalayan hayaletleri andırıyordu. Evet, onları görünce çarpıldım, titredim; fakat korkudan, ürpermeden değil; tevahhuş duygusunun büsbütün tersine, beni birdenbire yerimden fırlatıp onlara sevkedecek bir incizab hamesine mağlûb olmak üzere idim; gidip onların, ilk önce büyüğün, sonra onun arkasında küçüğün ellerini öperek ve onlara heyecandan titreyen bir sesle yalvararak: — Ah!.. Bana söyleyiniz. Siz oradan mı çıkıyorsunuz, insanları bilir birer, ihtiyarları; gençleri; çocukları, kadınları, gelinlik kızları ahp götüren ölümün diyarından mı geliyorsunuz?...» Demek, «Evet, bana söyleyiniz. O diyarın sırlarına âgâh olmak için yapmış tutuşuyorum, o kadar ki bir an evvel ben de oraya göçmek, perdeyi açmak, öte tarafın âlemini görüp tanımak ihtiyacile kıvranıyorum. Buna vâsil olmak için ne yapmalıyım? Dergâhanıza sığınayım mı? Beni tasavvufun sırlarını çözebilme için irşad eder misiniz? Görmediğim gözlemizi bu dünyadan ziyade uhreviyyete çevrilmiş diyebiliyorum, benim çocuk idrakime kendi meş'alemezden bir nur, kör gözlerime kendi gözlerinizden bir görüş bah-

sedemez misiniz?» Diye yalvarmak ihtiyacını duydum! fakat buna cesaret edemiyerek bir müddet yerimden kımıldanmadım, ve onları her görüşümde bu ihtiyacın hamlelerine müsaade edemiyerek hep uzağlarında kaldım.

Bu uzak duruşta bir de mültezam içtinab vardı: Onları yakından görüp tanırsam, onları söyletir ve dinletirsem, hayatlarının, şahsiyetlerinin hususiyetlerine nüfuz edersem bu iki simayı hayalimde ihata eden manadan, nasıl söylemeli, uhrevî, ukbâî, tasavvufî sırlarla dolu ifadeden soymuş olmak tehlikesi vardı; belki o zaman onları bütün diğer insanlar gibi olacaktı ve bence beşeriyet fevkinde görünen ehemmiyetlerini muhafaza edemeyeceklerdi.

Ben sormadan, aramadan onlara dair bana parça parça tafsilât geldi:

Onlar işte o ihtiyar çınarın ötesinde harab evlerinde yaşarlardı. İkiş de nakşibendî dergâhının şeyhi idiler. Bu makam onlara babalarından kalmıştı. Tekke tâ Tilkilik kahvesinin karşısından Temaşa hığa kadar çıkan yokuşa epeyce ilerlendikten sonra sol tarafa sapılarak gene epeyce yürüdükten sonra, fakir, tevazu'unun içinde büzülmüşçesine duran bir yerd. Şeyhlerin evleri gibi orası da harab idi, müridleri çoktu, fakat muayyen bir varîdat menba'ı yoktu.

Şeyhler ne ile geçinirler, ne ile yaşarlardı? Hiç kimse bunu bilmezdi. Zekâtlarını gizlice onlara gönderen zenginler, bayram fitreleri için onları düşünenler, küçük kesecikler içinde sadakalarını ihtiyat ile onlara yollayan hayır sever kadimeler vardı elbette... Zaten onlar evlenmemişlerdi. Gene babadan anadan kalma ihtiyar bir zenci bası vardı ki onlara bakar, çarşı işlerini görür, evlerini sılar sürmür, yemeklerini pişirirdi. Yemek?...

Acaba bu ölümler diyarından gelmiş zannolunan adamlar yemek yerler miydi? Belki bütün gıdaları geceleri bitmez tükenmez namazlarla, uzun tesbihlerde çekilen evrad ile seccadelerinde geçen niyaz, dua ve ibadet saatlerinden ibaretti. Eve bir tek ekmek girerdi, ve bu eklemek üç kişiye kifayet ederdi.

İhtiyar baci yaşlanmış bir kedi kadar yerd, bunda şüphe yok. Şeyhlerin ne yediklerini, kelime

yerinde işe; nasıl doyduklarını düşünmek için onların balmumu renğinde simalarını, kübbelerinin içinde ucuyorlar vehmini veren cılız vücudlarını görmek kifayet ederdi.

Ben onlara sık sık tesadüf ettikçe haklarında bir merhamet duyar değildim, yegâne duygumun derin bir hürmet olduğuna dikkat ederdim. Onları insanlıktan, bu toprağın mahlûklüğünden sıyrılmış, bir melek hayatına yükselmiş görürdüm.

O yaşında bana tasavvuftan bahsedenler olmuştum, bir yaşlanmış adamın oğlu bana babasının kitaplarını anlatmıştı. Hattâ bunlardan birini bir gün gizlice alıp bana kadar getirmiş, göstermişti Şifa'î şerif... El yası ile güzel ve müzehhib bir cild içinde büyükçe bir kitab... Şurasına burasına bakmıştım, pek anlayamamıştım, şimdiki hâlâ bu kitabın mahiyetini bilmiyorum.

O genç arkadaş bir gün gene bana koltuğumun altında başka bir kitabla geldi: — Sana bunu da göstermek istedim, fakat hemen götürüp yerine koyacağım. Babamın haberi olursa iş pek fena olur. O bu kitabı kimseye göstermez...

Bu kitabın da el yazısı ile güzel bir cildle, küçük bir risalecikti. Kutuplara dair bir eser...

Ben o zamana kadar kutuplardan bahsedene tesadüf etmemiştim. Arkadaşıma sordum: — Kutuplar ne demek?... O da pek iyi bilmiyordu, anlayabildiğini söyledi: Her devrin kutupları varmış... İşte bu kitabın onlar anlatılıyor, hattâ resimler var...

Resimleri gördüm. İran ressamlarının yaptıklarına benzer iptidai şeyler. Bunlar safderunane renklerle boyanmıştı. Birer birer bakardım, kitabın bende kalsaydı belki bu kutuplar hakkında biraz vazih fikir alabilirdim. İtiraf ederim ki ne kitaptan, ne resimlerinden, ne de arkadaşımın anlatabildiklerinden muvafık bir intiba alamadım; yalnız bende kutuplar hakkında müphem bir fikir hasıl oldu: Kendi kendime: —Acaba, diyordum; Şeyh Şemsüddin ile Şeyh Bedrüddin bu devrin kutupları olmasın?...

★

Bir gün sabahleyin Fettah caminden, Hatuniyeden, yukarı mahallelere, Namazgâha, İkiçeşmeli-

ğe, oradan Şadırvan camine, Hisra, Kemeralına kadar bütün camilerin minarelerinde salât verildi. «Kim ölmüş?» Diye soranlar öğrendiler ki Şeyh Şemsüddin ile Şeyh Bedrüddin küçük büyüğünden bir saat fasıla ile seccadelerinin üzerinde kıvrılıp ölüvermişlerdir, ölümlerine bile beraber ve küçük büyüğünden sonra bir mesafe ile... şehrin bütün camilerinde okunan bu salât ile şehir halkı Nakşibendî şeyhlerinin, iki kardeşin ikisinin de vefatını öğrenmiş oldu; her vakit beraber gördükleri bu iki simanın bir saat fasıla ile gene beraber ukbaya ruhletleri bir keramet nişanesi olarak telâkkî edildi.

Tilkiliğin meşhur ihtiyar çınar meydanı fevç fevç gelen halk ile doldu, öyle ki koca geniş meydan biriken kalabalığı zor istiaf ediyordu. Cenaze alayının bir ucu Tilkilikte bir ucu dergâhta diyorlardı, onları yan yana, tekkenin kabristanına defnettiler. Elbette bir hayır sahibî taşlarını dikmiş olacaktı.

Bana gelince: Bunu nasıl tarif edeyim? Onları hâlâ bugün hayat ta iken küçüğü büyüğünden yirmi adamlık mesafede, tabutları son menkadilerine uçuyor vehmini veren bir hıfvetle yol alırken, gene öyle aynı mesafeyi muhafaza ederek görüyorum ve ne denirse denisin bu iki simayı tâ hafızamın derinliklerinde İki Evliya-ullah ihtiram ile saklıyorum.

H. Z. Uşaklıgil

Şimendifer atelyesini soymuş

Celâl isminde bir sabıkaltı evvelki gece Yedikuledeki şimendifer atelyesine girerek bir çok alât ve edevat çalmış, fakat kaçarken yakalanmıştır.

Dün adliyyeye verilen suçlu Sul-tanahmed 3 üncü sulh cezada yalnız duruşması sonunda 2 ay müddetle hapse mahkûm edilerek, derhal tevkif olunmuştur.

Matbaacılar Birliğinin daveti

İstanbul Matbaacılar Birliğinden: Birliğimize kayıtlı olup da henüz kâğıd ordinosunu almamış olan meslektaşlarımızın 27/7/942 akşamına kadar ordinoslarını ve 29/7/942 Çarşamba günü akşamına kadar da kâğıdlarını almaları lâzımdır. Bu tarihten sonra vâki müracaatlar kabul edilmeyecektir.

Memleket haberleri

İzmirde

Kaymakam ve nahiye müdürleri arasında bazı değişiklikler yapıldı

İzmir (Hususi) — İzmir vilâyeti dahilindeki kaymakamlar ile nahiye müdürleri arasında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişimler aynen şöyledir:

Kurtalan kazası kaymakamı Hilmi Tunçel Kemalpaşa kaymakamı Hamdi Othman Çeşme kaymakamı Vedat Özdeş Sürmeli kaymakamı Seyhanın Haruniye nahiyesi müdürü Bırhan Askar Karaburun kaymakamı Denizli mayyet memuru Kemal Çizer Dikilli kaymakamı Ziya Bergamanın yeti daire müdürü Ziya Bergamanın Kınık nahiyesi müdürlüğüne; Davutlar nahiyesi müdürü Osman Tolga Yeşilova kaymakamına tayin edilmişlerdir.

Bergama kaymakam vekili Namık Sergen; Seydiköy nahiyesi müdürü Muharrem Balasaygun; Karşıyaka nahiyesi müdürü Orhan Ergin kaymakamlık kursuna iştirak etmek üzere Ankaraya davet edilmişlerdir.

Bergamada bir köylü tabanca ile öldürüldü

Bergama (Hususi) — Bergamanın Kınık nahiyesinin aşağı mahallesinde Osman oğlu Mustafa Güleri, hanman yerine mahsul satmak meselesinden Kara Emin oğlu Osman Sarısaçla münakaşaya başlamış, hâdise kanlı bir kavga ile neticelenmiştir.

Osman Sarısaç Mustafa Güleriye tabanca kurşun ile göbeğinden ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı hemen Bergama hastanesine kaldırılmış ise de biraz sonra ölmüştür. Osman Sarısaç tutularak adliyeye verilmiştir.

Edirne Valisi Çankırıya tayin edildi

Edirne (Hususi) — Edirne Valisi Ferid Nomer Çankırı Valiliğine tayin edilmiştir.

Edirnedede

Gençlik klüpleri arasında tertib edilen atışlar çok güzel oldu

Edirne (Hususi) — Şehrimiz gençlik klüplerini teftiş etmek olan atıcılık federasyonu başkanı Hakkı Uğanın tertib ettiği atışlar Valimiz Ferid Nomer, askerlik şubesi başkanı, maarif müdürü, bölge ve vilâyet erkânının huzurunda yapıldı. Ahnan neticeler şunlardır:

Ekib tasnifinde: 1 inci Kıyık gençlik klübü, 2 inci Ayşekadın gençlik klübü, 3 üncü Muradiye gençlik klübü, 4 üncü Merkez gençlik klübü.

Ferdî tasnifte:

1 inci: Kıyıkta Mehmed; ikinci Ayşekadından Baban; üçüncü: Muradiyeden Arif.

50 metreden dairesel hedefe yapılan atışta Merkez klübünden Salim Atıktan 54 sayı yaparak birinci derecede muvaffakiyet gösterdiğinden federasyon madalyası ile taltif edilmiştir.

Kazananlara valimiz tarafından mükâfatları verilmiş ve kendileri tebrik edilmiştir.

Federasyon başkanı Uzunköprüde yapılacak teftiş atış müsabakalarında bulunmak üzere şehrimizden ayrılmıştır.

3 yaşında bir çocuk kuyuya düşerek boğuldu

İzmir, (Hususi) — Ödemişin Birgi nahiyesinin Kaymakçı köyünde Tatar mahallesinde oturan Ali O. 3 yaşında Raşid Gülten bahçeleri arasında oynamakta iken nasılsa bir su kuyusuna düşerek boğulmuştur.

İzmirde bir kız kaçırma vak'ası

İzmir (Hususi) — Çorakkapıda oturan Mustafa oğlu Caferin Hacı Ali caddesinde oturan Yusuf kız Kadriyeyi kaçırdığı zabıtaya şikâyet edilmiş, Cafer yakalanmıştır.

İnhisarlar umum müdürlüğünden: İnhisarlar müfettiş muavinliği müsabaka imtihanı

İnhisarlar umum müdürlüğü teftiş kadrosunda münhal bulunan müfettiş muavinlikleri için yazılı ve sözlü bir müsabaka imtihanı açılacaktır. 20.8.942 Pazartesi günü saat 10 da Sirkeçide İnhisarlar teftiş heyeti binasında yapılacak olan yazılı imtihanda kazananlar sözlü imtihana girecektir. Her iki imtihanda kazananlar arasında en fazla derece alanlar inhisarlar müfettiş muavinliğine alınacaklardır. Notlarda müsavat halinde lisan bilenler tercih edilecektir. Ücretler 3656 sayılı kanuna göre verilecektir.

Müsabakaya girebilmek için:

1 — Memur kanununda yazılı şartlardan başka iktisad ve hukuk fakülteleri veya siyasal bilgiler okulundan, yahud yüksek ticaret ve iktisad mektebinden veyahud da muadillikleri Maarif Vekâletince tasdik edilmiş bulunan yabancı fakülte veya yüksek mekteplerin birinden mezun olmak,

2 — Müsabaka tarihinde yaşı 30 dan yukarı olmamak ve askerliğini yapmış bulunmak,

3 — Sıhhi vaziyeti iklim tebeddüllerine ve her türlü yolculuk zahmet ve meşakkatlerine dayanmağa müsald olmak,

4 — Ahlâk ve seciye itibarile müfettişlik mesleğine alınmasına mani bir hali bulunmamak, «Bu husus idarece yapılacak tahkikatla belirlenecektir.»

Müracaat en geç 10.8.942 akşamına kadar ve inhisarlar umum müdürlüğüne hitab eden bir dilekçe ile yapılacaktır.

Bu dilekçeye:

1 — Mekteb şahadetnamesi,

2 — Nüfus hüviyet cüzdanı,

3 — Askerlik vesikası,

4 — Sıhhatçe memleketin her tarafında vazife görmeğe ve seyahatler yapmağa müsald bulunduğu hakkında tam teşekküllü resmi bir hastaneden alınacak rapor.

5 — Polisten alınacak iyi hal kâğıdı,

6 — 6 tane 4,5 6 boyunda fotoğraf,

7 — Hal tercümesi, eklenecektir.

İsteklilerin imtihan programını Sirkeçide İnhisarlar teftiş heyeti riyasetinden almaları lazımdır. «7962»

Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesinden:

Bartın boğazında ve Bartın suyuna takriben 80 metre mesafede kâin ruhsatsız altındaki ocaktan ihraç ve sevki edilecek 10.000 ton dolomit taşı açık ek, slitmeye konulmuştur.

1 — Filyosta vagona teslim muhammen bedeli 100.000 «yüz bin» liradır.

2 — Eksiltme 30/7/942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 de müessesemizde yapılacaktır.

3 — İsteklilerin muhammen bedelin % 7,5 nisbetinde bir meblâğı havi bir banka teminat mektubu veya bu miktar teminat akçesile birlikte eksiltme saatinden bir saat evvelisine kadar müessesemize müracaat etmesi lazımdır. Bilâhare yapılacak müracaatları kabul edip etmemekte müessesemiz serbesttir.

4 — İhraç edilecek dolomitleri Filyosa nakil için motörlerde istimal edilecek takriben 15 ton motorin veya bulunmadığı takdirde bu miktar da Dizel yağı verilecektir. Dizel yağının tonu 155 lira olup bedeli peşinen ödenmek şartile müessesemizden verilecektir.

5 — Bu işe aid şartnameler taliblerine İstanbulda Sümer Bank satın alma müdürlüğünden, Ankarada Sümer Bank Umumi Müdürlüğünden ve Karabükte müessesemizden bilâbedel verilir. «7744»

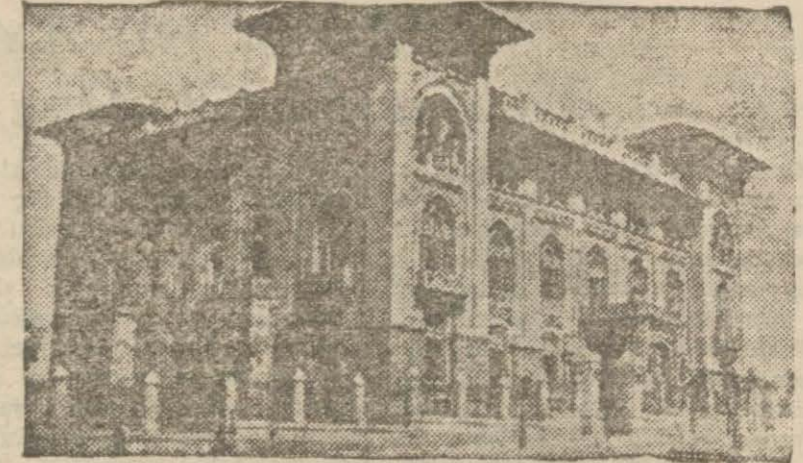
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

**PARA BİRİKTİRENLERE 28.800
LİRA İKRAMIYE VERİYOR**

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Aded 1.000 Liralık	4.000 Lira
4 » 500 »	2.000 »
4 » 250 »	1.000 »
40 » 100 »	4.000 »
100 » 50 »	5.000 »
120 » 40 »	4.800 »
160 » 20 »	3.200 »

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci kânun tarihlerinde çekilecektir.

İLÂN

Ordu hastabakıcı ve hemşireler okuluna leyli ve meccani talebe alınacaktır. İsteklilerin en geç 30.8.942 gününe kadar Ankarada Cebeçi ordu hastabakıcı okul müdürlüğüne, okul kayıd kabul şartlarını havi vesikalarla birlikte müracaatları. Kayıd ve kabul şartları Ankara Lv. Âmirliği ve İstanbul Lv. Âmirliği satılma komisyonlarında görülür. «512 - 7705»

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her neviden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık koşumluk ve kasablık hayvanlarıyla her çeşid emtiayı ancak 12 Ağustos açılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski HAYVAN VE EMTİA panayırında tedarik edilecek mümkündür. Panayır her senekinden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnaflarımızın istirahatleri temin edilmiş bulunmaktadır. «8004»

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki Haberler

Vişye göre: Rusya süratle yardım istiyor

Mareşal Vorosilof yardım temini için Londraya gitmiş

Vişye, 26 (A.A.) — Berlinin bota-raf siyasi mahfellerinde söylendiğine göre, Mareşal Vorosilof şimdi Londraya bulunmaktadırlar. Mareşalın Londraya İngilizlerden acele yardım istemek için gittiği ilâve edilmektedir.

Londraya göre şark cephesinde son vaziyet

Londra, 26 (A.A.) — Sovyet Rusyada Ruslar Alman ilerleyişini durdurmak için nevidane çarpışmaktadır.

Don muharebeleri misli görülmemiş şiddette devam etmektedir. Almanlar Rostof şehrinin harici müdafiasının birkaç noktasını yarmışlardır.

Bu gece Moskovada neşredilen Sovyet resmi tebliğinde dünkü tebliğde bildirilmemiş olan şehirler tekrar zikredilmiştir.

Bu şehirler şunlardır: Novocerensk, Tsimliyanskaya, Voronezdir. Büyük Rostof muharebesinden maada Almanlar Don nehrini geçmek için fazla tazyiklerde bulunmaktadırlar.

Ruslar burada vaziyetin pek ciddi olduğunu itiraf etmektedirler. Düz ova ve tepeler üzerinde şiddetli hava muharebeleri cereyan etmektedir.

Don nehrini geçen ilk düşman çüzütamları imha edilmiştir. Fakat diğer kıtaatın nehrin ötesine geçecekleri muhtemeldir.

Voronezde Ruslar Almanları bazı noktalardan geri atmağa muvafak olmuşlardır.

Hedef Stalingrad

Vişye, 26 (A.A.) — Bütün Don nehri boyunca, ilk hedefi Stalingrad şehri olan, şiddetli çarpışmalar devam etmektedir.

Novocerensk şehri hücumla zapt edilmiştir.

Don nehri kıvrımında, Stalingradın batısında Alman ilerleyişi devam etmektedir.

Voronej kesiminde Ruslar tank yardımı ile yeniden karşı taarruzlara geçmişler. Fakat muvaffak olamamışlardır. Bütün hücumlar geri atılmıştır.

Volkof ve Leningrad kesimlerinde de birkaç Rus taarruzu püskürtülmüştür.

İtalyanlar Japonyaya uçan tayıyare

Roma, 26 (A.A.) — İtalyan halkının Japon halkına selâm ve temennilerini götürmüş olan Savoia Marchetti tayıyaresi 26.000 kilo metnelik bir mesafe kat etmek suretille Japonyaya gitmiş ve İtalyaya dönmüştür.

Tayıyareye Atlantığı 22 defa geçmiş olan kumandan Roscatelli idare etmiştir.

Tayıyareci merkezi İtalyada bir tayıyare meydanına inşinde Mussoolini ve diğer erkân tarafından kabul edilmiştir. Tayıyareci Japon nazirlarının mektubunu getirmiştir.

Almanlar Rostofa 600 bin askerle hücum etmişler

Londra, 26 (A.A.) — Almanlar Rostof şehrine 600.000 asker, 2000 tank ve tam bir hava filosu ile hücum etmektedirler. Bu şehrin müdafaa hatlarından bazıları yarılmıştır.

Çukurovada bir karış toprak boş bırakılmadı

Adana 25 (A.A.) — Hükümetimizin hububat hakkındaki son kararının akisleri Çukurovada devam etmekte ve çiftçi sevine, neş'e içinde yeni istihlal ve satım hamlesine geçmiş bulunmaktadır. Vahi Akif İyidoğan dün çiftçiye bir tebliğ nesrederek Çukurovada hububatın ofise teslim müddetinin 15 Ağustos olarak tesbit edildiğini

ni ve çiftçiye çuval, mazot, kanaviçe gibi bütün nakil vasıtalarının temin edildiğini müjdelemiş ve muvaffakiyetler dilemiştir. Vahi günün birçok saatlerini köylerde geçirmekte ve yeni ekim için büyük bir istihlal sahası hazırlama gayesinde çiftçi ile işbirliği yapmaktadır. Çiftçilerimizin vâdile göre Çukurovada bu yıl bir karış yer boş bırakılmamıştır.

D. N. B. ajan-sına göre

(Baştarafı 1 inci sayfada)

şimalinde ve şimali garbisinde kuvvetli piyade ve tank teşkillele taarruzlarına devam etmektedirler. Almanlar, pek ağır kayıplara uğramak suretille arka arkaya ümitsiz taarruzlar yapan Sovyet kuvvetlerinin umumiyetle cephenin cenub kesiminde tehdit altında bulunan Timoçenko kurvetlerini kurtarmağa tahsis edilen krt'lerden mürekkep olduklarını kabul etmektedir. Ates natta muvazi olan Rostof . Moskova yolunun kesilmesi delayisile hedeflerine varamayan bu Sovyet krt'larının Almanlar üzerinde bir baskı yapmaları ümidile Voronej bölgesinde bıraktıkları tahmin edilmektedir.

Yaz taarruzunun başındanberi neşredilen Alman harb tebliğlerine bir göz atılacak olursa Sovyetle şifin şindiye kadar 2 binden fazla top, 2 bin tank kaybettileri ve 100 bin esir verdiklerisi görülmüştür.

Sovyetlerin insanca ziyatı da ağırdır.

Çöçilin oğluna göre ikinci cephe Mısırdaki açılmış bulunuyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Mısır askerlerine tevdi etmeye karar vermiştir.

Aynı kaynaklara göre bu tedbirin maksad, İngilizlerin Mısır'dan çekiltileri sırada yapmayı âdet edindikleri tahribatın önüne geçmektir.

Almanlar ne diyorlar?

Berlin 25 (A.A.) — «Shipgimms Timmigen» İsveç gazetesinin Londra muhabiri tarafından verilen ve ikinci cephenin açılmak üzere olduğunu bildiren haber hakkında «Bönsen Zeitung» diyor ki:

Alman ve müttefik ordularının muvaffakiyetleri üzerine Anglo-Seksonlar da düştükleri vahim durumdun kurtulmak için ümitsizce teşebbüslere girişirlerse buna hayret etmemek lazımdır.

Salâhiyetli kaynaklardan işaret edildiğine göre Alman başkomutanlığı, ikinci cephe de dahil olmak üzere her şeyi derpış etmiş ve her şeyi hesaplamıştır.

Mısırdaki son harb durumu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Temmuzda yaptıkları gece taarruzlarına devam ederek Eldaba iniş sahalarına iki akın yapmışlardır. Düşman tayyareleri muharebeler esnasında düşürülmüş, uçtukları esnada tahrib edilmiş ve 20 den fazla yerde hasara uğratılmıştır. Avcularımız muharebe bölgesinde düşman taşıtlarına müessir surette hücum etmişlerdir.

Alman tebliği

Berlin 25 (A.A.) — Resmi tebliğde deniliyor ki: Mısırdaki düşman birçok kayıplarla neticelenen taarruzlarını tekrarlamamıştır.

Roma 25 (A.A.) — İtalyan ordularını umumi karargâhının 738 numaralı tebliği:

Mısır cephesinde iki taraf arasında topçu faaliyeti olmuştur. Cenub kesiminde düşman zırhlı taşıtların tazyikli geri püskürtülmüş ve birkaç tank kullanılmaz bir hale getirilmiştir.

Milli Şefin teşekkürleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kürlerinin ıblâğına Anadolu Ajansı memur etmişlerdir.

Ankara 25 (A.A.) — Riyaseti-cümhur Umumi Kâtlığinden:

Reisicumhur İsmet İnönü, Mon-trö mukavelesinin ve Hatay'ın anayurda itihakının yıldönümlerinde aldıkları tebriklerden memnun olmuşlar ve teşekkürlerinin ıblâğına Anadolu Ajansını memur etmişlerdir.

Acı bir kayıp

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Canazesi bugün Teşvikiye camisinde öğle namazı kıldıktan sonra Asri Mezaslakta hazırlanan makberesine defnolunacaktır.

Merhum orduda ve bilhassa C. H. Partisinin kuruluşundan bugüne kadar muhasebeciliğinde ve mebuslukta sonra da umumi idare heyeti meş'ul muhasebilerinde bulunmuş, çalışkanlığı, sadakat ve dürüstlüğü ile temayüz etmiş ve her kесе kendisini sevdimiş bir arkadaştı. Ölümü umumi teessürü uyandıran merhuma Hakkin mağfiretinin dilen, ailesi erkânına sabırlar temenni ederiz.

“Son Posta”nın bulmacası : 8 - (13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye tahdim edeceğiz

Soldan sağa doğ.

1 — İstanbulda bir semt (10).

2 — Eski zaman vergilerinden biri (4), Avuç içi (3).

3 — Uyusken ya pılan sey (10).

4 — Senenin parçalarından (2), Bir çiçek (4), Bo ru nidasi (2).

5 — Bir içki (3), Bir harfin okunu su (2).

6 — Şöhret kazanan insan (10).

7 — Bir sebze (5), Eski alfabe (2), Harfinin ismi (2).

8 — Bir rüzgâr (3), Milli bayramlar da caadeler kurulu (3).

9 — Bir ermeni ismi (5), Arabca beraber (2).

10 — Kir (4), Birinin vefatında verese sine kalan envall (5).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Ufak sepetlik meşhur bir yer (10).

2 — Soğuktan müteessir olan (6).

3 — Ufak dere (3), İhrak (6).

4 — Avrupada bir dağ sislesisi (4), Arabcada nefi harfi (2), Nota (2).

5 — Hiddet (5).

6 — Vefat eden insan (8).

7 — Bir harfin okunuşu (2), Bir renk (2), Edad (2).

8 — Ekleme (3), İsim (2).

9 — Kur'dandan bir parça (4), Taharri emne (5).

10 — Bade (4), Biçki ve dikis levazımından biri (5).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Milli Şef İspanyanın milli bayramını tebrik ettiler

Ankara 25 (A.A.) — İspanyanın milli bayramı delayisile Reisi-cümhur İsmet İnönü ile İspanya devlet reisi General Franco arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati olmuştur.

Tebliğlere göre şarkta vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

halkasında ve Stralingradın garbinden Alman ve müttefik krt'aları nehere yaklaşmışlardır.

Voronejin şimalinde ve şimali garbisinde büyük Sovyet piyade ve tank teşkillele cepheyi yarmak için uğraşmağa devam etmişlerdir. Muharebe devam etmektedir. Düşmanın bütün gayretleri akim kalmıştır. Şiddetli muharebelerden sonra Alman krt'alarının sarsılmaz mukavemeti sayesinde düşman kanlı kayıplara uğramıştır. 130 Sovyet tankı tahrib edilmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 25 (A.A.) — Sovyet tebliği:

Rostof kesiminde tank ve piyade üstün düşman kuvvetlerine karşı güç ve çetin savaşlar devam ediyor. Bir noktada Almanlar krt'alarının mevzileri arasına sokulmuş muvaffak olmuşlardır.

Rostof cephesinde

Moskova 25 (A.A.) — Sovyet kuvvetleri Moskovanın cenubu garbisinde, Britansk cephesinde yeni bir taarruza geçmişlerdir. Bir topçu baraj ateşinin himayesinde haeket eden piyade krt'aları bir tank birliği müstahkem Alman hatlarına şiddetle taarruz ederek bir kasabayı zapt etmişlerdir.

Moskova 25 (A.A.) — Kızıl Yıldız gazetesi muhabirinin bugünkü Cumartesi akşamı bildirdiğine göre Sovyet krt'aları Don bölgesinde arka arkaya yaptıkları mukabil taarruzlarla Alman ileri harekelerini yavaşlatmağa muvaffak olmuşlardır. Simlyanskaya etrafındaki muharebe pek şiddetlidir. Ve Alman taarruzları gittikçe inatçı bir şekil almaktadır.

Ticaret Vekâleti yeni bir teşkilât kanunu projesi hazırlıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tasdik edildi.

Bu kararda şöyle denilmektedir: — Subaşı teşkilâtı, tahmin işlerini ikmal ettikleri yerde bugünden itibaren lağvolunmuştur. Tahmin işlerini ikmal etmeyen subaşları ve subaşı yardımcılari bu işleri ikmal edinceye kadar vazifelerine kema-fisabik devam edeceklerdir.

Tahmin işlerini neticelendirilen mahallerdeki subaşların ve subaşı yardımcılarının istihkakları olaakali vâkıflarınca tahakkuk ettirilerek, hesabları tasfiye edilmek üzere müstacelen Ticaret Vekâletine bildirilecektir.

Subaşı ve yardımcılarının tahakkuk edecek ücretlerinin tesviyesi için vaziedilen sermayeden Ticaret Vekâleti emrine 50.000 lira tahsis edilmiştir.

Subaşı teşkilâtının, ifasıle mükellef olduğu vazifeler köy ihtiyar heyetlerine devrolunmuştur.

Diğer taraftan mürakabe komisyon ve heyetlerle işe müstearlığı mürakabe komisyon ve heyetlerine vilâyetler teşkilâtının lâğvına, fiat mürakabe komisyon ve heyetlerine aid vazife vilâyet encümenlerine, vilâyetler teşkilâtına mevdu vazife ve salâhiyetlerin de belediyelere devrine ve bu işler için 40.000 lira tahsisat verilmesine dair koordinasyon kararları bugün neşredilmiştir.

Neşredilen kararlar arasında bilümmun hububata el konulmasına dair kararın kaldırılması kararı da vardır.

Gedikpaşa: Yazlık AZAK sinema bahçesinde

Her akşam: Profesör

ZATI SUNGUR

Temsillerine muvaffakiyetle devam ediyor. Temsiller tam saat 9 da başlar.

SİYASET ALEMİNDE

Amerikanın ileri sürdüğü vade

Birleşik Amerika Avrupa harbine müdahale etmeden evvel müahverin dilinden bırakmadığı bir iddiası vardı:

Amerikan müdahalesinin geç kalacağı.

Bugün muhtelif harb sahneleri, ne göz attığımız zaman bu iddianın yerinde olup olmadığını kendi kendimize sorduracak bir manzara ile karşılaşacağız. Bilhassa Pears Harbur deniz baskınından sonra müahver iddiasının tahakkuk edip etmediği daha büyük bir vüruh ile zihinimizde akis barakan bir sual mevzuu oluyor. Hele son zamanda Amerikan gelen bazı haberler bu vadede, zihinleri bir hayli meşgul ediyor. Bu haberlerden hele bir tanesi var ki demokrasiler hesabına bir hayli tasa uyandıracıdır. Şöyle ki:

Birleşik Amerika işçi federasyonu, memleketin şimali faaliyetini baltalamamak şartile orduya tahsis edilecek insanların sayısını asgari olarak on milyon olmak üzere hesaplamış ve tesbit etmiştir.

Bunların 6 - 7 milyonu ancak 1943 yılının sonlarında orduya iltilhak etmiş bulunacak imiş.

Amerikanın bu vadede sarfetmekte olduğu gayretleri azımsamamak, birçok haluma göre, insafsızlık olur. Mecburi askerlik hizmetinin bir gün gelip kendisi hakkında da tatbiki edilebileceğini hiçbir zaman aklından geçirmemiş olan tam demokrat bir memleketi, dünden bugüne, vaziyetin bilhassa çok ağır olan bu kabil zaruretlerine alıştırmak kolay değildir. Maamafih bir an evvel bir ikinci cephe açılması istiyen İngiltere ve hassaten Sovyet Rusya için, Ame-

rikanın hal dilile ister görüldüğü bu on sekiz aylık mühlet, herhalde müahver karşısında bugünkü harbin yükünü sırtlarında taşıyanlar için hoş bir sey değildir.

Unutmamak lazımdır ki 1943 yılının sonlarında Amerikan ordusu, na katılmış bulunacak olan bu 6.7 milyon insanı askerlik bakımından talim ve terbiye etmek te kâfi değildir. Modern bir harbin istilzam eylediği bütün vasıta ve malzeme ile bunları hazırlamak ve ayrıca bunları, Avrupa kıtasına taşıyan nakliyatları temin eylemek lazımdır. Ordunun mesaisi ile müvazi bir faaliyet gösterebilmek için Amerikan sanayinin lüzum gösterdiği işçi sayısı 20 milyondur. Denizaltılar yüzünden yolda verilebilecek ziyatı ta hesap edilmek suretille müstafane bir surette iage edilmek lazım gelen bu orduların işe maddelerini hazırlıyacak amele yekünü ise 12 milyon olmak üzere gösteriliyor.

Bundan çıkacak netice şudur ki, Birleşik Amerika bütün bu hazırlıklarını tamamıyarak 1943 yılının sonunu bulduğu gün önüne durulmaz. Bir kuvvet haline gelecektir. Yeter ki Avrupadaki demokrasi cephesi o zamana kadar dayanabilsin. Şarkta ve Libyada büyük terakiler kaydetmiş olan müahverin bütün bu hemileri, hep bu hesap saatinin hüflünü ölemek için olsa gerek. Bu takdirde harbi, müzminleşen bir siper ve mevzi mücadelesi haline kabeylemek lazımdır ki, şimdilik; bunun böyle olabileceği pek ihtimal dahilinde görülmüyor. Maamafih vaziyet o şekli olsa bile, günün tahribkâr modern silâhları karşısında her an bir parça daha harap olan dünya nın, acaba böyle bir vadeyi beklemeye tahammülü olabilecek midir!

★★

Ticaret Vekili dün tayıyare ile Balıkesir ve İzmire gitti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gazinosaunda belediye tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir. Belediye reisi, son kararlardan halkın duyduğuy büyük memnuniyeti a - çıklamış, köylünün, tacirlerin ve halkın hükümete pek minnettar olduklarını ifade ettikten sonra Balıkesirliilerin bağlılık, sevgi ve şükranlarının Milli Şefimize arz edilmesini Ticaret Vekilimizden rica etmiştir.

Doktor Behçet Uz, şu cevabı vermiştir:

«Muhterem Balıkesirliiler, zengin varlığı ile daima bu rejimin hararetli taraftarı olan Balıkesiri sizin kıymetli şahsiyetlerinizde selâmla makla bahşıyorum. Balıkesirin bizim ihtilâl ve iniklâb hayatımızdaki mühim rolünü hatırlamamak mümkün değildir. O, çok sevdiği millet ve hayatiyetine inandığımız bir şehrimizdir. Hükümetimizin yeni kararları üzerinde gösterdiğiniz tezahüre ve samimi alakaya bilhassa teşekkür ederim. Hükümetimizin bütün emeli memleketine iyi ve nâfi hizmetler edebilmektir. Hükümetin almış olduğu son kararların yurdun, her yerinde olduğu gibi, Balıkesirliileri de memnun ettiğini görmek beni sevindir. di ve ümitlendirir.

Çok sevdiğimiz ve üzerine titredığımız aziz Milli Şefimize için içten duyarak gösterdiğiniz sevgi ve minnettarlık hislerini Büyük Milli Şefimize arz etmeyi kendim için şerefli ve tatlı bir vazife bilirim. Balıkesirliilerin gösterdikleri temiz duygulara teşekkür ederim. Balıkesirliileri huzurunuzda sevgi ve saygılarımla bu vesile ile selâmlarım.

Vekil saat 14.30 da Halkevinde müstahsil, tüccar ve diğer ilgililerle ayrı bir görüşme daha yaptı.

tan, civardaki köy harmanlarının vaziyetini mahallinde tetkik ve köylülerle temas ettikten sonra saat 17 de tayıyare ile İmire hareket etmiş ve geldiğinde olduğu gibi uğurlanmıştır.

İzmirde

İzmir 25 (Hususî) — Ticaret Vekili bugün saat 18,5 ta tayıyare ile şehrimize gelmiş ve Gazimîr tayıyare meydanında mülki ve askeri erkân, dostları, tüccarlar ve gazeteciler tarafından karşılanmıştır. Vekil, uzun yılları İzmirde iş ve fikir sahasında birlikte çalıştığı arkadaşları samimi müsafahalarda bulunmuş ve seyahatinin iyi geçtiğini söylemiştir. Vekil, Berşama hava üssisinde son kararlar üzerine buğdayın kilosı 60 kuruştan 25 kuruş kadar düştüğü kendisine haber verilirken memnuniyet izhar etmiş ve Konyadan aldığı bir haberi bildiren orada kara borsa kalmamış olduğunu söylemiştir. Bundan sonra Vekil doğrudan evine gitmiştir.

Vekil, yarın öğleye kadar Toprak Ofis teşkilâtını, un fabrikalarını gezecek ve tetkikatta bulunacak, ekme işi üzerinde çalışacak, İstanbul dan gelen Oda reisini kabul edecek.

Vekil, öğleden sonra Manisaya gidecek, orada Manisalıları alaka landıran mesafeleri tetkik ederek yerinde halledecek; akşama İzmire dönecektir.

Vekil İzmirde 3 gün kalacak, ticaret ve işlemlerle tüccarları alaka landıran bütün mesafeler üzerinde toplantılara riayet edecek. Bunlar hakkında kararlar aldıktan sonra trenle Torbalı, Aydın ve Denizliye gidecek, oralarda da tetkiklerde bulduktan sonra Ankara'ya dönecektir.

Toprak Ofis Müdürü ve alım şubesi müdürü Vekâlet teşkilâtından dıyma umum müdürü; Tapu ve Kadastro umum müdürü, Hususî kalemler müdürü Vekilin refakatinde tayıyare ile şehrimize gelmişlerdir.

Şehrimizdeki ihtilâlâtı ve ihracatçı birlikleri idare heyetleri bugün toplantılar yaparak dilekelerini teşbit eylemişlerdir. Bunlar arasında muhtelif mevzular, vergi işleri de vardır.

İŞÇİ ALINACAK BÜYÜKDERE KİBRİT FABRİKASI

MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Kibrit fabrikası için aşağıda yazılı şartlar altında erkek, kadın ve çocuk işçi alınacaktır.

1 — Tekmil fabrika işçilerine iş günleri parasız sıcak öğle yemeği verilir.

2 — Ücretler:

a) Erkek işçilere:

Normal mesai saatleri için erkek işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre saat başına ücret hesabına günde 100 kuruştan 170 kuruşa kadar.

b) Kadın işçilere:

Normal mesai saatleri için kadın işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre 75 kuruştan 110 kuruşa kadar.

c) 12 yaşından 16 yaşına kadar olan erkek ve kız çocuklara:

Normal mesai saatleri için çocuk işçilere saat başı ücreti hesabına 65 kuruş.

d) Tahmil ve tahliye, avlu işçileri:

Bu kabil işlerde çalışanlara işin mahiyetine göre 150 kuruştan 170 kuruşa kadar.

e) Fazla mesai ücretleri:

Koordinasyon heyeti kararına fabrikanın günde yapacağı 3 saatlik fazla çalışmaların % 30 zammı ilâve edildiğinde normal mesai ile 100 - 170 kuruşa kadar, ücret alan bir işçiye 150 den 250 kuruşa kadar; 75-110 kuruşa kadar alan bir işçiye 110 - 160 kuruşa kadar, 65 kuruş alan işçiye 95 kuruş, 150 - 170 kuruşa kadar alan işçiye 220 - 250 kuruşa kadar gündelik verilecektir.

3 — Kanunî vergiler işçilere aid olmak üzere ücretler, fabrika dahilî tahminatnamesinde yazılı hükümlere göre her 15 günde bir ödenir.

4 — İşçiler, yatacak yerlerini kendileri temin ederler.

5 — Talip olanların Büyükdere - Bahçeköy yolu üzerindeki kibrit fabrikası müdürlüğüne nüfus tezkereleri ve altı fotoğrafı beraber müracaat etmeleri ilân olunur.

TESVİYECİ, TORNACI, FREZECİ ALINACAK

Kibrit imâl eden dairelerde veya fabrika tamirhanesinde makinist ve makinist muavini olarak çalışmak üzere birinci sınıf tesviyeci, tornacı ve frezeleme ihtiyacı vardır. Fabrikada yapılacak imtihan neticesinde gösterecekleri ehliyetine göre maaş veya saat başı ücretleri tayin edilecektir. Talip olanların vesaile birlikte Büyükdere'deki kibrit fabrikası müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

ÇAMAŞIRCI ARANIYOR

Anadolukavağı hastanesi başhekimliğinden: Hastanemiz için bir çamaşır kadını ihtiyacı vardır. Ayda maktan yirmi beş lira ücret verilecektir. İsteklilerin hastane başhekimliğine müracaatları.

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKŞİRİ

Kullanınız. tesirini derhal görürsünüz

Üniversite Rektörlüğünden:

İkinci devre kampına iştirak edecek talebelerin 27.7.942 Pazartesi günü saat 7.30 da kamp talimatındaki kıyafet ve zafı eşya ile saqları kesilmiş olarak ve büvüyet varakalarıyla birlikte Üniversite bahçesinde hazır bulunmaları. (7956)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

1 — Tahmin olunan bedeli 43260 lira olan 35.000 kilo zeytinyağının, 3 Ağus-tos 942 Pazartesi günü saat 15 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı 3244 lira 50 kuruş olup şartnamesi her gün komisyonundan 216 kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonunda hazır bulunmaları. «7875»

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli 60410 lira olan 70.000 kilo sabunun, 29 Temmuz 942 Çarşamba günü saat 15 de pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı 4270 lira 50 kuruş olup şartnamesi her gün 302 kuruş bedel mukabilinde komisyonundan alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonunda hazır bulunmaları. «7825»

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli «2800» lira olan Bambe ağaçından mamul 20x80 cm'indeki 40 adet Usturmaçanın 28 Temmuz 942 Salı günü saat 14.30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı «420» lira olup şartnamesi ve nümunesi hergün komisyonunda görülebilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonunda hazır bulunmaları. «7893»

1 — Tahmin olunan mecmu bedeli «6000» lira olan 1000 kilo İspavlonun 28 Temmuz 942 Salı günü saat 15.30 da pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Kat'i teminatı «450» lira olup şartnamesi hergün komisyonundan alınabilir.

3 — İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonunda hazır bulunmaları. «7892»

Ankara Valiliğinden:

1 — Hipodromda müşerrek bahis eşyeleri birinci sınıf tribünleri arasında bulunan kumlaama işinin ihalesi 6/8/942 tarihinde rastlayan Perşembe günü saat 15 de vilâyet Daimi Encümeninde yapılmak üzere kapalı zarf usulü ile ek silmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «13445» lira «88» kuruş ve muvakkat teminatı «1008» lira «44» kuruştur.

3 — İsteklilerin muvakkat teminat mektub veya maktubularile Ticaret Odası vesikalarmı ve ihale gününden en az üç gün evvel istihla ile müracaat ederek bu iş için alacakları fenni ehliyet vesikalarmı yukarıda adı geçen günde teklif mektubularını saat 14 de kadar Daimi Encümen resitliğine vermeleri.

4 — Bu işe aid keşif ve şartnameyi her gün Nafia Müdürlüğünde görebilecekleri. «5000» «7810»

Üsküdar As. Ş. Başkanlığından:

1 — Ankarada Ordu Hastabakıcı Hemşireler okuluna 939 yılında olduğu gibi bu sene de yeniden talebe alınacaktır.

2 — Kaydı kabul için en az orta okulu ikmal etmiş olan bayanlardan 16 yaşından küçük, 22 yaşından büyük olmamak üzere istekli olanlar şeraiti öğrenme üzere derhal şubeye müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (557 7859)

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

nüfusun silâh taşıma kudretini haiz olan miktari yüzde ondan 18 milyon eden, 8 milyon kayıp 18 milyonun yarısına yakındır. Rusya'nın insan kaynağı ne kadar son sız olursa olsun bu miktara onun üzerinde de epeyce tesir yapmış olsa gerektir. Bu, bir sıkıntıdır, fakat sıkıntı bu noktada kalmıyor.

Rusya muharebenin ilk gününde Stalin yoldaşın verdiği bir emirle istilâya uğrayan bütün toprakların halkını geriye çektiği gibi işe yarar nesi varsa hepsini de yok etti.

Bazı İsviçre gazetelerinde yol dışına düşen köylerin bu kararın tabiiyetinden umumiyetle hariç kaldıkları iddiasını okuduk. Fakat bizim resmi Alman gazetelerinde görüldüğü üzere Rus şehir ve köylerinin bütün halkını çocuk, kadın ve ihtiyarlar teşkil ediyor.

Bos toprak tabiiyetinin Rusya he sabına iyi bir silâh teşkil ettiğini kabul etmek doğru olsa gerektir. Alman ordusu ilerlediği toprakta bütün kış müddetince ne barına - cak bir şehir, ne de bir kilo Rus buğdayı buldu. muhtac olduğu her şeyi geriden getirtmek zorunda kaldı, fakat, madalyanın bir de ters tarafı olabileceğini düşünelim.

Bosaltılan toprağın buğdayı Rus yiyeceğinin yüzde 75 ini teşkil ediyordu ve bu toprakta Rus nüfusunun yarısından fazlası olarak 100 milyonluk bir halk kütlesi oturuyordu.

1942 kışı son 150 yıllık tarihin en sert kışı oldu.

Sıfırın altında 50 dereceye düşen bir soğukta 100 milyonluk bir kütleyi dam altına sokarak ölüm nisbetini azaltmaya çalışmak, Almanları durdurmak derecesinde büyük zorluklar doğurmuş olsa gerektir. Sonra 100 milyonluk kütleyi yalnız dam altına sokmak yetmez, beslemek te ister, halbuki Amerika'dan ve İngiltere'den bir hayli malzeme nakledilebilse bile 100 milyonluk halkı doyuracak buğdayın taşınması, hele denizaltı harbinin hiç durmadan sürdüğü bir zamanda güç bir iştir.

Tarafsız seyirciler harb başında bazıları tarafından kolaylıkla çözüleceği sanılmış olan Rus birliğinin her yerde ölümü göze alan bir inadla devam edebilmiş olmasının da komünist akidesinin iman yapılmış olmasının haricinde eski Rus vatanseverliğinin uyanmış olmasını da mühim bir amil olarak gördüler, fakat bütün bunlara rağmen dikkat ettikleri gene her kıfada bir siyasi komiser bulundurulmak, tadır, fakat sebep ve amil ne olursa olsun bu birliğin ilk günde olduğu gibi devam ettiğini görüyoruz. Aynı zamanda da hatırlıyoruz ki, en kuvvetli birlik ve kütlelerin bile zayıf unsurları olabilir, sarsıldıkları zamanlar görülebilir.

Acaba Moskova radyosunun son mesajı ne memlekette maneviyatı yükseltmek için mi yapılmıştır? Bize öyle geliyor ki, iki ihtimalden de birer parça almakla hakikati bulabiliriz.

Ehram Usaklığı

RADYO

PAZAR 26/7/1942

8.30: Saat ayarı, 8.32: Hafif program (Pl.), 8.40: Ajans haberleri, 8.55: Hafif parçalar ve marşlar (Pl.), 9.20: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Zeybek, oyun havaları ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Karışık şarkılar, 14.30: Müzik: Radyo salon orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.40: Fasıl heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: İstanbul at yarışlarının neticeleri, 19.55: Oda musikisi Haydn, 20.15: (Tutum ve Bakım), 20.30: Şarkı ve türküler, 21: Ziraat saati, 21.10: Temsil, Kimgil talsesi, 21.30: Genç bestekârlarımızın geçidi, 22.30: Saat ayarı ve ajans haberleri.

İstanbul borsası

25/7/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin	5.22
New York	100 Dolar	129.20
Cenova	100 İsviçre Fr.	30.365
Madrid	100 Pegeta	12.89
Stockholm	100 İsveç Kr.	31.16
Bir altın lira		28.45
24 ayarlık bir gram külçe altın		399

Ehram ve Tahvilât

İkramiyeli % 5 938	20.50
Aslan Çimento	10.—
Kayseri ve civarı Elektrik şirketi hisse senedi	27.—

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI:

Amerikan Kız Koleji
Arhavutköy, Tel. 36.160

Robert Kolej
Bebek, Tel. 36...3

ERKEK KISMI

KAYIT GÜNLERİ: Yaz tatili zarfında Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9 dan 12 ye kadar, 10 Eylül'den sonra hergün.

Bu yıl, erkek kısmı (Robert Kolej) e girmek

MÜSABAKA İMTİHANI İLE OLACAKTIR.

Müsabaka imtihanı tarihleri: Ağustos 3 ve 4 - Eylül 1 ve 2

İmtihan şartları Kolej İdaresinden yazı ile istenilebilir.

Derslere 24 Eylül Perşembe Sabahı Başlanacaktır.

Kız kısmında yeni talebs için yer yoktur.

Dr. İbrahim Denker

Balıklı Hastanesi Dahiliye Müte-hassası. Her gün saat 15 ten sonra Beyoğlu - Ağaçsallı. Sakızağacı caddesi Çöplükçe sokak No. 13
Telefon: 42468.

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU

Halide Pişkin beraber

Harbiyede, Belvü bahçesinde alatur.

ka kısmında BU GECE

«BOBSTİL»

Yazan: Mahmud Yesâri

Son Posta matbaası:

Negriyat Müdürü: Ziyad T. Ebüzziya

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

Askeri Fabrikalar Satınalma Komisyonundan

Tahmin edilen bedeli «5833,5» lira olan Zeytinburnu silâh tamirhanesinde mevcut 13 adet kazanın buldukları yerlerden sökülerek 300.600 metre me safede iskeleye taşınması ve iskelede dubalara verilmesi işi Salıpazarında askerî fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunca 11/Ağustos/942 Salı günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir.

İlk teminat 438 liradır.

İsteklilerin o gün ve saatte teminat mektubu ile komisyonunda bulunmaları.

«8037»

SÜMER BANK UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Mühendis ve muhasebeci alınacak

Bankamız Etüd Tesis Heyeti Müdürlüğü kadrosunda münhal bulunan montaj sefikleri ve konstrkcten kısmı için bu gibi işlerde tecrübeli 2 makine ve bir elektrik mühendisi ve iki tecrübeli muhasebeci alınacaktır.

Askerlikte ilgisi bulunmayan taliblerin hal tercümeleri ve diploma suretleriyle Sümerbank Etüd Tesis Heyeti Şubesi Müdürlüğüne müracaatları.

İlaç, müstahzarat ve kimyevî terkiplerden bahsedilen her yerde MERCK ismi hususî bir takdirle anılır.

EMerck

KIMYA FABRİKASI - DARMSTADT - TESİSİ 1827